

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS JAU SUGRĮŽO Į WASHINGTONĄ

Sausio 31 dieną iš Washingtono paskelbta, kad prez. Rooseveltas į Baltuosius Rumus sugrįžo tos dienos aštuntą valandą vakare. Kaip žinome, prez. Rooseveltas dalyvavo Kasablankos konferencijoje, Šiaurės Afrikoje. Ta konferencija tęsėsi dešimt dienų ir joje dalyvavo kiti demokratiškojo pasaulio didieji pareigūnai. (Žr. redakcinį straipsnį.) Po konferencijos, prez. Rooseveltas lankėsi Liberijoje, buvo sustojęs Trinidad saloje ir taipgi lankėsi pas Brazilijos prez. Vargą, su kuriuo tarėsi apie bendrą veikimą prieš agresorius.

Sausio 30 dienos vakare krašte buvo minėta prez. Roosevelto gimtadienis, bet tuo laikotarpiu jis buvo Trinidade.

Po prezidento sugrįžimo, plačiau skelbiama ir apie tai, kas nuveikta Kasablankos konferencijoje. Ten nusistatyta, kad sąjungiečiai išlaikytų karo ofensivą kiekvienoje pasaulio daly. To atlikimui, kiekvienas žygis atskirai ir sumaniai suplanuotas. Bendrai sakant, padaryta susitarimas sudėti kruvon visus Suvienytų Tautų rezursus ir juos naudoti sulig vieno nusistatyto plano nugalėjimui agresorių. Susitarta kodaugiau siai palengvinti Rusijos ir Kinijos kovas. Tuo tikslu joms bus teikiama kodaugiau siai karo reikmenų. Susitarta priešus kovoti iki galutinio nugalėjimo, kol jie bus priversti pasiduoti besąlyginiai.

Be prez. Roosevelto ir Anglijos prem. Churchill konferencijoje dalyvavo ir Francijos vadai: gen. Giraud ir gen. De Gaulle, kurie turėjo ir savo atskirą konferenciją, po kurios pranešė susitarę bendrai veikti kol Francija bus išlaisvinta. Jie pareiškė, kad šitai bus atsiekti tik tuomet, kai laisvieji francuzai, kuriems vadovauja gen. De Gaulle, galutinai susivienys su sąjungiečiais.

Visas demokratiškas pasaulis tikisi iš šios konferencijos sulaukti gerų pasekų. Tikimasi, kad dabar karas eis vienokia kryptimi ir kad agresoriai bus galutinai sutruškinti.

Nacių Viešpatavimo Sukaktis

Praeitą savaitę naciai minėjo dešimties metų Hitlerio viešpatavimo sukaktį. Tai reiškia jau tiek metų sukako nuo to, kai Hitleris tapo Vokietijos kancleriu. Nors Hitleris labai mėgsta sakyti prakalbas bile atsitiktinai, bet šį sykį jis nekalbėjo ir jo pareigūnai atliko reikiamąsias Herman Goering. Hitleris, sakoma, buvo "labai užimtas karo fronte", todėl ir nekalbėjo.

Šis minėjimas įvyko labai liudnoje nacių viešpatavimo valandėje: įvyko tuomet, kai naciai pliekiami visuose frontuose ir kai ypač jiems gerai į kailį duoda rusai. Nepaisant Hitlerio pasiteisinimo, spėjama, kad jis "negalėjo" kalbėti todėl, kad bijojęs ar sarmatinės "iškišti nosi" prieš savo žmones, kuriems jau senai prižadėjo laimėti šį karą. Tie jo prižadai prasidėjo nuo pat

pradžios karo 1939 metais. Panašius prižadus jis darė 1940 ir 1941 m. ir (jau ne taip drąsiai) dar 1942 metų pradžioje. Dabar jis negali nieko žadėti, nes jaučia pavojų.

Jo pavaduotojas, maršalas Goering, pareiškė, kad Hitlerio vadovaujamam reichiui gresia pavojus ir kad visi Vokietijos žmonės turi kooperuoti atsilaukymui prieš sąjungiečius.

Tas parodo, kad naciams jau artinasi galas. Ar tas galas jiems bus padarytas šiame, ar kitą metų — nežinia, bet jau žinoma, kad nacių viešpatavimas Europoje baigiasi. Ir baigiasi negarbingai: užsimoję visoje Europoje įvykdyti "naują santvarką" — dabar visomis išgalėmis pasirižę apsiginti sąjungiečių, kurie jiems neria paskutinę kilpą ant kaklo.

Šešios Armijos Prieš Ašį Afrikoje

Po istorinio prez. Roosevelto ir Anglijos prem. Churchillio pasitarimo, sąjungiečių kariuomenių vadai Šiaurės Afrikoje dar kartą tarėsi, kaip vesti karą prieš ašį. Karo vadų konferencija tęsėsi per 48 valandas ir jie svarstė apie karo planus.

Zinių agentūra, Associated Press, praneša, kad šiuo tarpu Šiaurės Afrikoje yra net šešios sąjungiečių armijos ir jos visos bus paverstos vedovauti vienam generalui. Sakta, kad tas vyriausias generalas

jau numatytas, tik jo vardas viešai neskelbiamas.

Tas šešias armijas sudaro: anglų 8 armija, veikianti Tripolitanijoj; taipgi anglų 9 ir 10 armijos veikiančios Artimuose Rytuose, amerikiečių 5 armija ir francūzų armija, veikianti Tunisijoje.

Sakoma, kad visos šios armijos nukreipta veikimui prieš Grikiją, Italiją ir Franciją. Tos visos armijos laipsniškai didinamos. Todel dar 1943 metais reikia tikėtis didelių įvykių Afrikoje ir Europoje.

Lietuvių Viltys Del Išlaisvinimo

Neseniai gauta žinių iš Lietuvos, kad vokiečiai vengia duoti leidimus grįžti į Lietuvą tiems lietuviams, kurie turi koki nors turtą Lietuvoje. Naciai reikalauja emigrantų pasirašyti dokumentą, kuriame būtų atsisakoma nuo savo turto Lietuvoje.

Visi Lietuvos gyventojai, kaip galima jausti iš gaunamų informacijų, savo viltis deda tikrai į Amerikos pergale, nes kitaip padėtis atrodo

beviltska.

Buvęs vidaus reikalų ministras Rusteika esąs nušautas kartu su buvusiu vice ministru Giedraičiu. Ponia Rusteikienė vis dar tebetikinti, kad jos vyras gyvas, matyti, niekas tos vilties į akis nenori jai slopinti.

Kur vokiečiai nudėjo buvusį Lietuvos ministrą Berlynė Skirpą — nesiseka patirti. Visi šilingų šeimyna išvešta į Kazkstaną.

Stalingradas Apvalomas

Amerikietės Karės Jau Afrikoje

Iš Afrikos gauta žinia, kad sausio 28 dieną į Šiaurės Afriką atvyko nemažas dalinys American Women Army Auxiliary Corps, kas sutrumpintai vadinama WAAC. Tai bus labai didelė pagelba Amerikos kariuomenei.

Šiame daliny yra stenografės, telefono operatorės, kurios moka po keletą kalbų, ir šiaip patarnautojos raštinėse bei galinčios vairuoti armijos automobilius ir lengvuosius sunkvežimius. Jos užims vietas kareiviams, kurie reikalingi aktyviam kovojimui.

Šis dalinys atvyko konvoju ir, sulig pranešimo, kelionės vandeniu buvo pasekminga.

Prez. Rooseveltas Daug Apkeliavo

Suvienytų Valstijų prez. Rooseveltas per visą savo prezidentavimo laiką gana plačiai keliavo, ir tose kelionėse padarė net ilgesnį kelią ilgį, negu iki mėnulio, kuris nuo žemės randasi 238,860 mylių. Musų prezidentas keliavo sekamai: 1933 m. padarė 7,672 mylias, 1934 m. — 24,838, 1935 — 19,071, 1936 — 47,914, 1937 — 19,964, 1938 — 29,159, 1939 — 30,494, 1940 — 32,194, 1941 — 20,723, 1942 — 20,306. O pridėjus nesenai atliktą kelionę į Kasablanką, Šiaurės Afrikoje, jis iki šiol bus atlikęs daugiau, negu 252,335 mylias, kas yra jau net toliau, negu iki mėnulio.

Iki pastarosios kelionės, kur prez. Rooseveltas konferavo su Anglijos prem. Churchill ir susitarė agresorius galutinai paklupdyti, jam prisijėjo keliauti į Centralinę Ameriką, Pietinę Ameriką, ir Atlante susitikti su Churchill. Didelę kelionę padarė namie, kai anuo syk važinėjo po Ameriką, apžiūrėdamas karo reikmenų gaminimą. Tai bene ilgiausia žmogaus atliktą kelionę visame pasauly.

Žymiai Pabrango Pragyvenimas

Washingtono paskelbta, kad vien per metus laiko, tai yra nuo tada, kai prasidėjo Amerikos-Japonijos karas, pragyvenimas Amerikoje pabrango iki 9 nuosimčių. Tuo tarpu nuo pat pradžios karo Europoje pragyvenimas šioje šaly pabrango net 22 nuosimčiais. Tai reiškia net visu penktadaliu daugiau, negu savu laiku pranešė darbo sekt. Perkins.

Labai žymiai pabrango tie pragyvenimo reikmenys, kuriems dar neuždėta taip vadinamos "kainų lubos".

RACIONUOS DAR DAUGIAU PRODUKTŲ

Iš Washingtono paskelbta, kad žemės ūkio sekretorius, Wickard, pastaromis dienomis autorizavo kainų administraciją racionuoti dar daugiau maisto produktų.

Sulig to autorizavimo, šį syk bus racionuotas kanden-suotas pienas, įvairių vaisių košės, vaisių sviestas, agurkai ir kiti produktai, kuriuose yra bent kiek mėsos maistingo.

ŽINIOS-ŽINELĖS

London. — Po konferencijos Kasablankoje, Anglijos prem. Churchill buvo nuvykęs į Turkiją, kur pasimatė su vyriausiais to krašto pareigūnais ir tarėsi del sudarymo geresnių santykių tarpe Turkijos ir Anglijos. Spėjama, kad po šio pasitarimo, Turkija žymiai pakrups link sąjungiečių.

Washington, D. C. — Prez. Rooseveltas tarėsi su abiejų kongreso butų vadais apie vykdymą planų, sudarytų Kasablankos konferencijoje. Pasitarimas tęsėsi 90 minutų. Nutarimai laikoma slaptoje.

Berne, Šveicarija. — Čia gauta žinių, kad vasario 1 dieną Italijos diktatorius, Mussolini, kalbėjęs kur tai Centralinėje Italijoje, ir toje savo kalboje jis pareiškė, kad Italija dar atsisakanti Libiją ir kad Italija sąjungiečiams nepasiduos, tol, kol italai galės valdyti ginklą.

Š. Afrika. — Amerikos tankai ir pėstininkai smarkiai puolė ir pažangos padarė prieš nacių prie Fair pareigūnus. Prie Maknassy amerikiečiai apsupa nacių "žnyplę". Sąjungiečių lėktuvai pastaruoju laiku smarkiai atakuoja ašies strategines pozicijas.

Maskva. — Karo vyriausybė paskelbė, kad rusų kariuomenės daliniai pasiekė punktą, kuris jau tik 45 mylios nuo Rostovo. Šiaurėje rusai atsiėmė miestą Svatovo, kuris randasi prie geležinkelio į šiaurpiečius link Charkovo. Rusų kariuomenė taipgi jau tik 65 mylios nuo Kursko.

Vokiečiai atsidūrė pavojingose pozicijoje Kaukaze. Taipgi pranešama, kad Stalingradas jau baigiamas išvalyti. Pastaromis dienomis ten paimtas vyriausias nacių vadas von Paulus. Su juo paimta 16 generolų ir daug nacių kariuomenės. Tikimasi, kad Stalingradas netrukus bus visiškai išlaisvintas ir nuo nacių apvalytas.

Philadelphia, Pa. — Kinijos ambasadoriaus Londone pati, W. Koo, čia pareiškė, kad Kinija gali susilaukti ekonominio pakrikimo, jei jai nebus suteikta skubi pagelba, kurios juodaugiau bus prašoma iš Amerikos.

Berne, Šveicarija. — Neseniai Italijos valdžia paskelbė karo zonomis pietų ir šiaurės Italijos provincijas, nes bijo sąjungiečių invazijos.

Pearl Harbor, Hawaii. — Pastaromis savaitėmis Espiritu Santo saloje ir Guadalcanal saloje lankėsi Amerikos karo laivyno sekr. Knox ir admirolai Nimitz ir Halsey. Jiems ten besilankant, japonų lėktuvai tas salas bombardavo, bet Amerikos aukštieji pareigūnai išliko sveiki.

Washington, D. C. — Čia paskelbta, kad netrukus karo atrnybon bus šaukiami vyrai nuo 18 iki 25 metų amžiaus.

Sakoma, kad Kasablankos konferencijoje nutarta "ašiai" duoti smugį dar šiais metais ir tadel skubama sudaryti didelę Amerikos armiją. Sykiu bus rekrutuojami vyrai ir armija, laivynas, marinas ir pajūrio sargybą, tačiau naujokai galės pasirinkti, kurioje tarnybos šakoje jie nori tarnauti.

Naciai Suėmė Daug Lenkų

Lenkijos premieras gen. Sikorskis pirmoje Lenkijos spaudos konferencijoje Londone pareiškė, kad nacių slaptoji policija (Gestapo) pastaruoju laiku Lenkijoje suėmė 75,000 civilinių gyventojų. Jis pasakė, kad naciai tokius masinius suėmimus daro sustiprinimui rytų fronto okupuotoje Europoje. Daugiausia žmonių suimta Liublino apylinkėje, Varšavoje, Krakuvoje ir kituose didesniuose miestuose.

Naciai ypatingai areštuoja visus vyrus nuo 15 iki 50 metų amžiaus ir veža užtaspauoduose, neapsildytuose vagonuose link Liublino, gali buti koncentracijos stovyklas.

Suomiai Prašo Tarpininkystės

Iš Berne, Šveicarijos, gautama žinių, kuriomis tvirtinama, buk suomiai kreipėsi į švedus, prašydami tarpininkauti Suomijos-Rusijos konfliktui išspręsti.

Taipgi manoma, kad ir Suvienytų Valstijų valdžia žadangi surasti būdą padėti Suomijai taikai įvykinti.

Sulig tų žinių, suomiai niekad neturėjo pretenzijų užimti Rusijos žemes. Nors Hitleris reikalavo, kad suomiai pulėtų rusus, bet jie griežtai atsisakė įsakymų klausyti.

Šauks Tarnybon Vedusius Vyrus

Karo vyriausybė Washingtono pranešė, kad šiais metais bus sudaryta Suvienytų Valstijų karo įjega iš 10,420,000 vyrų. O kad to atsiekus, sekantį rudenį ir karo tarnybą bus šaukiami ir vedusieji vyrai, kurių šeimynose nėra vaikų.

Kad šių metų pabaigoje Amerikos karo įjegos bus virš 10,000,000 vyrų, tvirtina karo tarnybon ėmimo viršininkas gen. L. B. Hershey. Aišku, visųpirmausia karo tarnybon bus pašaukti tie jaunuoliai, kurie turi 18 metų amžiaus. Bet apskaičiuota, kad jų neužteks sudarymui milžiniškos armijos ir tadel bus imami senesni ir vedę vyrai. Pirmoje vietoje bus tie, kurie neturi vaikų.

NEKENCIA VOKIEČIŲ OKUPACIJOS

Gaunama žinių, kurios nusakoma, kad ryšium su vokiečių komisariatu "Ostlande" įsteigimo metinėmis sukaustuomis, vokiečių komisari siuntinėjo vienas kitam sveikintimo telegramas, darė pareiškimus ir tt.

Tačiau nė vienas vokiečių laikraštis negalėjo paminti, kad šią sukaktį butų kaip nors atžymėję lietuviai ar kiti vietiniai gyventojai.

Tas parodo, kaip lietuviai "myli" okupantus.

London. — Vokiečių gen. Baer, kuris komanduoja okupuotose kariuomenėse Jugoslavijoje, neseniai paskelbė, kad gen. Michailovič yra didžiausias nacių priešas. Taip pat tas gen. paskelbė, kad gen. Michailovič sekėjai bus baudžiami mirtimi.

ARTINASI BEGALINIAI SVARBI LIETUVIŲ TAUTOS ŠVENTĖ

Vasario 16 dieną šiemet sukanka lygiai 25 metai nuo to, kai Lietuvos Tautinė Taryba Vilniuje paskelbė atstatanti Lietuvos nepriklausomą, demokratiškais pagrindais besitvarkančią, valstybę. Po paskelbimo, Lietuvos žmonės dar reikėjo nemaža kovoti, kol jie išlaikė tą nepriklausomybę, kol iš savo krašto išvijo priešus, norėjusius ir toliau Lietuvą verginti.

Per 22 metus Lietuva gyvavo nepriklausoma. Gyvavo iki tol, kol rusai birželio mėnesy, 1940 metais, Lietuvą pavergė ir jos nepriklausomybę paneigė. Kilus vokiečių-rusų karui, Lietuva pavergta nacių, kurie ją dabar vergina ir jos žmones kankina.

Ši Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis yra begaliniai svarbi; svarbi tuo žvilgsniu, kad jai nebuvo lemta išgyventi nepriklausoma nė vieno ketvirtadalio šimtmečio. Neišgyveno del to, kad jos neprištinamieji kaimynai buvo pasirižę Lietuvą išnaudoti taip, kaip ji buvo išnaudojama ir verginama per šimtmečius.

Visi pasaulio lietuviai, o juolabiau laisvėje gyvenanti Amerikos lietuviai, rengiasi šią sukaktį minėti koiškilmingiausiai. Ir šį sukaktį bus minima veik kiekvienoje didesnėje Amerikos lietuvių kolonijoje. Bus minima visur, kur tik yra patriotingų lietuvių ir kur tik reiškiasi noro pagelbėti Lietuvai išlaisvinti.

Laike šių minėjimų, kurie įvyks įvairiomis vasario mėnesio dienomis, dalyvaus tukstantinės lietuvių minios, kurios vieningu balsu pareikš pageidavimą, kad po karo Lietuva būtų išlaisvinta, nes tos laisvės ji užsitarnauja, kaip kulturinga ir laisvai gyventi prisirngusi valstybė. Kalbėtojai šiuose parengimuose nupasakos Lietuvos pergyventus laimės ir liudėsio momentus, ir pareikš mūsų nedidelės, bet iki šiol garbingai gyvavusios tautos, aspiracijas į nepriklausomą gyvenimą. Be prakalbų, veik visur bus muzikaliai programai, kuriuos pildys parinkti artistai ir geriausios meno įjegos. Laike šių parengimų bus priimta tam tikslui pritaikintos rezolucijos, kurios bus išsiuntinėtos ir atatinckamas įstaigas ir atatinckamiems pareigūnams.

Jei jūsų kolonijoje rengiamasi šią sukaktį minėti — dalyvaukite joje! Prisidėkite prie patriotingų lietuvių pastangų Lietuvai padėti atgauti nepriklausomą gyvenimą! Juk šiuo laiku Lietuvai gali padėti tik amerikiečiai, ir kuriuos viso pasaulio lietuviai žiuri, kaip į išganytojus. Visi ir visos dalyvaukite Lietuvos nepriklausomybės šventėje! Tai kiekvieno gero ir patriotingo lietuvių pareiga!

Vokietijoje Mobilizuos Moteris

Londone gauta žinių, kad sausio 28 dieną Hitleris pasirašė įsakymą, sulig kurio privaloma mobilizuoti vyrus nuo 16 iki 65 metų amžiaus ir moteris nuo 17 iki 45 metų amžiaus. Tačiau mobilizacija neliies tų vyrų ar moterų, kurie ir kurios dirba karo pramonėje. Taipgi mobilizacija neliies visų tų moterų, kurios turi mokyklinio amžiaus vaikų. Išimtyms bus daroma studentėms, užsieniečiams ir valstybės tarnautojoms.

Šitai daroma del to, kad Vokietija dar niekad nebuvo taip labai susirupinusi savo likimu, kaip dabar, kuomet naciams pradėjo nesisekti vi-

suose frontuose, o ypač rusų fronte. Neseniai valdžios atstovas J. Schieferdecker per radio pareiškė, kad kuomet rusai nacių spaudžia rytuose, Amerika su Anglija kontroliuoja visas įjegas Europoje, tadel atėjo totalinis karas ir visi Vokietijos gyventojai privalo klausyti valdžios laimėjimui karo.

Iš to visai aišku, kokioje buklėje šiandien randasi Vokietija, kurios lyderiai ją ir visą pasaulį paplūkdė kraujuose. Pirmiau nacių vadai vis gyresiai laimėsią karą ir net nusakė, kada jis bus laimėtas. Bet dabar jau gieda visai kitokia giesmė, ir tai gal jau gulbės giesmė.

Rytuose Bus Daugiau Gazolino

Šiuo tarpu del stokos gazolino, rytinėse valstijose automobilių judėjimas veik visiškai sustojęs. Bet Karo Gamybos Taryba Washingtono jau yra užsakiusi pagaminti pusę milijono bačkų, kuriomis prekiniiais traukiniais bus vežama gazolina į New Yorko, New Jersey ir kitas rytų valstijas. Šiam tikslui geležinkelio kompanijos žadančios pastolinti 200,000 kubilų.

Iš to spėjama, kad už koki mėnesio jau bus galima į rytų valstijas atgabenti po

milijoną statinių gazolino.

Prie to, Karo Gamybos Taryba užgryė naujo požeminio vamzdžio pravedimą gazolinui pumpuoti iš Texas valstijos į Seymour, Ind. Svarstoma panašaus vamzdžio pravedimas iš vakarų iki Philadelphia ir New Yorko sričių. Spėjama, kad tuo vamzdžiu kasdien butų galima į rytines valstijas atgabenti po 210,000 bačkų gazolino. Todel reikia tikėtis, kad gal neužilgo ir vėl bene šiek-tiek galėsime automobiliais važinėti.

Daugiau Žuvusių Amerikiečių

Praeitą savaitę karo sekretorius Stimson, besikalbėdamas su spaudos atstovais, padarė peržvalgą karo padėties įvairiuose frontuose. Tame papasakojime jis paskelbė, kad iki sausio 28 d. Tunisijoje 221 Amerikos karys užmušta, 532 sužeisti ir 515 dingę.

Iš 286 dingusių yra paimti nelaisvėn. Jų tarpe įskaitoma ir 73 Amerikos lakunai, įter-

nuoti Ispanų Morokoje.

Tuo tarpu Amerikos žinių agentūra, United Press, paskelbė suskaiciavusi, kad nuo pradžios veiksmų Šiaurės Afrikoje Amerika turėjo seka-mų nuostolių: 571 amerikietis užmuštas, 282 sužeisti ir 1,015 dingę be žinios. Aišku, dingusiųjų skaičiuje, greičiausiai, priskaitoma ir paimtieji į nelaisvę.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor

DR. M. J. VINKAS
Business Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30th St., New York, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-6229

PASTABOS

TULAS SLA ORGANIZATORIUS mums rašo: "Gerai Pildomoji Taryba padarė, paskelbdama naujoms nariams pirmašini tarybą. Sakau gerai todėl, kad dabar vajui yra pusėtinai palankus laikotarpis: Pildomosios Tarybos nominacijos-rinkimai ir seimas dar toli, žmonės gerai dirba ir neblogoje uždėba, ir tt. Kaslink kandidatų, tai aš nemanau, kad jų yra dar labai daug visoje plačioje Amerikoje: yra, tik mes organizatoriai turime juos surasti ir prirašyti. Aš jau dabar įsiekau prospektų. Manau, kad neketuot elgtis ir visi tie organizatoriai, kurie darbavosi laike buvusių vajų. Aš linkiu kogeriausio pasisekimo mūsų busimam vajui! Ir aš ne abejoju, kad jis bus vienas pasekmingiausių."

SLA 66 KUOPA, Ansonia, Conn., yra viena veikliųjų mūsų Susivienijimo kuopų. Ji dažnai surengia įvairias pobūdžio pramogas ir jos susirinkimai veikia visuomet bus skaitlingi. Su parengimais šiai kuopai sekasi. Neseniai ji rengė bankietę, kurį aprašydama brolis J. Marčulionis, tarp kita ko, rašo: "SLA 66 kp. bankietės gerai pavyko. Laikė vakarienės matės kiek mažiau, negu praeito meto bankietė, bet vėliau į šokus atsilankė daug jaunimo, taip kad susidarė pilna salė publika". Ši kuopa rodo gerą pavyzdį daugeliui SLA kuopų, gyvuojančių Naujojoje Anglijoje.

KIEK PAGYVEJO SLA kuopų veikimas šiais 1943 metais, galime spėti iš Tėvynės telpantių korespondencijų, kurių dabar yra kur kas daugiau, negu bent kuomet nors pirmiau. Tai geras požymis! Reikėtų taip gyvai veikti ir visuomet, nepaisant metų laikotarpio ir ne taip jau labai bojančios karo pasunkėjusios aplinkybių. Juk mes turime gyventi ir todėl reikėtų visuomet budėti-judėti.

BENE TOLIMIAUSIA šiaurėje SLA kuopa, tai yra 299 kuopa, kuri jau ilgokas laikus gyvuoja ir veikia Rumford, Me. Nors toje kolonijoje lietuvių ir nėra daug, bet ši kuopa berods didžiausia lietuvių organizacija tame mieste, išskyrus šv. Roko senai gyvuojančią draugiją. Ji tikrai yra didžiausia organizacija iš visų trijų lietuvių susivienijimų kuopų. Ji beto neatilsila nuo kitų SLA kuopų veikime. Prie to, jos nariai gražiai ir broliškai sugyvena. Visi jos veikėjai yra geri patriotai netik mūsų Susivienijimo, netik Amerikos, bet ir Lietuvos. Garbė rumfordiečiams!

SLA 101 KUOPA, Paterson, N. J., veikia netik savo ribose, bet gyvai darbuojasi ir bendroje lietuvių veikloje. Ši kuopa dalyvauja Patersono Lietuvių Draugijų Sąsą, kurio stengiasi paremti Amerikos karo organizacijas ir kuri pasistengia parinkti aukų lietuvių kareiviams, einantiems laisvės gynėjų pareigas. Patersoniečiai, vadovaujami rūmimo sąryšio, rengiasi iškilmingai minėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktį. Tai vis gražūs darbai! Tai vis dar mūsų mylimųjų tėvynių — Amerikos ir Lietuvos labo!

Dar Vienas Istorinis Susitikimas

SAUSIO 26 DIENOS vakare netik Amerikos, bet ir viso pasaulio žmonės pergyveno neapsakomai įdominantį momentą. Tai buvo tas momentas, kai visai netikėtai per radio paskelbta, jog mūsų prezidentas Rooseveltas per tulą laiką nebuvo namie ir kad per dešimt dienų Casablanceje, Šiaurės Afrikoje, konferavo su Anglijos premieru W. Churchill ir Prancijios vadais — gen. De Gaulle ir gen. Giraud. Per radio ir vėliau spaudoje paskelbta, kad šie didieji demokratiškojo pasaulio vadai, su savo patarėjų štabais, svarstė svarbius reikalus: jie tarėsi ir susitarė padaryti planus, kaip kogeičiau ir kopasekmingiau laimėti karą ir kaip pagelbėti toms valstybėms, kurios agresorių jau pavergtos.

Šioje svarbioje konferencijoje, be prez. Roosevelt, Churchill'o ir kitų, buvo pakviesti dalyvauti ir Rusijos vyriausia galva Stalinas, ir Kinijos generalisimo Čan-kai-Sekas. Bet jiedu nedalyvavo. Tikrosios nedalyvavimo priežasties dar nežinoma. Spėjama, tačiau, kad Kinijos vadas tuo laiku buvęs labai užimtas, o Stalinas nenorėjęs supykinti Japonijos, su kuria dar išsiaišdinti Rusija yra geruose santykiuose...

Prezidentas Rooseveltas šiuo syk pasirodė labai drąsiu vyrui ir rupestingam žmogui viso pasaulio žmonių gerbuviniui. Juk jis, nepaisydamas savo gyvybės, lėktuvu atliko apie 8,000 mylių kelionę (1 abudu galu) susitikti su kitais didžiaisiais pareigūnais apsvartymui šių dienų pasaulio reikalų, idant žmoniją apvalius nuo fašistinio ir naciško brudo. Be to, jis atlankė žuvusių amerikiečių kapus, padėdamas ant jų pagarbos vainiką, pagerbė užsitarnavusius Amerikos kariškius ir neišdžiūnai pasimatė su Amerikos kareiviais, jiems priduoamas geresnio upo eiti svarbias pareigas kovoje už demokratinį valstybių laimėjimą.

Ši mūsų prezidento kelionė bus istorinė, nes dar tik antras Amerikos prezidentas, įskaitant velionį prez. Linkoln, buvo nuvykęs į karo laukus, ypatinškai pazuūrėti, kaip jo kariams sekasi. O jis surado, kad amerikiečiai kovoja pavyzdinčiai ir kad laimėjimas yra užtikrintas.

Pastarasis prez. Roosevelt ir premiero Churchillio susitikimas buvo ketrirtas iškilės. Pirmu syk jiedu susitiko anais metais Atlanto vandenyne, kur gimė istoriškas, pavergtoms tautos laisvę laiduojantis dokumentas, Atlati Carteris. Antru ir trečiu syk jiedu tarėsi Washington, o dabar — tolimoje Šiaurės Afrikoje. Šie visi keturi jiedviejų pasimatymai parodo, kaip jiems rupi apsaugoti pasaulį.

Prie to, šis prez. Roosevelt ir premiero Churchillio pasimatymas įvarė daug baimės agresoriams. Dabar agresoriai tikrai jaučia, kad šis karas bus vedamas planingai ir kad jie, gal visai netrukus, bus parbloškinti ant amžių-amžinyjū.

Mes pasidžiaugiame, turėdami tokį pasišventusį tautos vadą, ypatoje prez. Roosevelt, kuris visuomet buvo, yra ir bus geras prietelius ir mūsų pavergtos senosios tėvynės Lietuvos. Mes esame tikri, kad kai kils reikalas, prez. Rooseveltas neleis niekam pavergti Lietuvos.

Kas Ardo Amerikos Lietuvių Vienybę?

MES JAU RAŠĖME apie New Yorke įvykusius Amerikos Lietuvių Tarybos ir Lietuvių Tautinės Tarybos posėdžius, kurie padėjo pagrindus vieningam Amerikos lietuvių veikimui. Mes taipgi prisiminėme, kad dabar Amerikos lietuvių komunistų lyderiai beperstojo niekina visus tuos gerus patriotas, kurie pasiręžę organizuoti padėti Amerikai karą laimėti ir padėti Lietuvai išlaisvinti.

Kodel komunistų lyderius ima toks nerimas? Kas čia atsitiko? Kodel šis vienybės ardymo vėjus dar sykį ir dar bjaurėsniu tonu prieš Amerikos patriotingus lietuvius pradėtas? Atsakymas nesunkus: visi Amerikos patriotingieji lietuviai ir aukščiausi minimų tarybų veikėjai nori ir pasisako dirbti ta linkme, idant Amerikai pagelbėti ir kad po karo Lietuva būtų išlaisvinta. O Lietuvos laisvė — Amerikos komunistų lyderiams turtum peilis po kaklu, nes jie neriasi iš kailio Lietuvą pavergti svetimai valstybei. Bet mums rodo, kad jų toks bjaurios kolonijos "dangaus nepasiekis". Taipgi visi lietuvių dabar dar kartą galės įsitikinti, kas išties yra Amerikos lietuvių vienybės ardytojai ir kuriuo tikslu jie tai daro.

Taipgi šie komunistų lyderių elgėsi galima pavadinti desperacija. Ir tai gal jau paskutinis pasipardymas, nes visgi turės atsirasti kokia nors įstaiga ar koks nors autoritetas, kuris turės tuos žmones suvaldyti už lietuvių vienybės ardymą. Suvaldyti todėl, kad visi geri ir patriotingi Amerikos lietuviai visomis išgalėmis padeda šiam kraštui, o Amerikos vyriausybės didieji pareigūnai vienybės ardytojus jau senai yra pasmerkę...

Tuo tarpu, desperatai gali sau drąskyti, kiek tik jiems piktą valia leidžia, o geri patriotingieji lietuviai dirbkime Amerikai ir Lietuvai, kaip vienas.

AMERIKOS Raudonasis Kryžius visame krašte rengiasi prie milžiniško vajuos, kuris prasidės kovo 1 dieną.

Mes žinome, ką reiškia ši labdaros organizacija, kuri visuomet ištisia pagelbos ranką tiems, kurie jos reikalauja.

Todel mes paraginame Didžiojo New Yorke ir kitų kolonijų lietuvių savo aukoms Raudonąjį Kryžių laike šio vajuos paremti.

Apžvalga

LIETUVIŲ ŽINIOS, dar prisimintusios apie Amerikos lietuvių vadų nuveiktus darbus New Yorke, pasidžiaugia, kad susitarta turėti vieną bendrą fondą, kurio lėšomis bus remiama Amerikos pergalės ir Lietuvos išlaisvinimo akcija, rašo:

"Tas nutarimas kai kuriose kolonijose jau turėjo savo atgarsius. Pavyzdžiui, sausio 13 d. susirinkę Pittsburgho Lietuvos Nepriklausomybės 25 metų jubiliejui ruošti komitetas, vienbalsiai nutarė jubilėjaus iškilmių progą surinkti pinigų siųsti Amerikos Lietuvių Tarybai, nors anksčiau buvo padarytas visai kitoks nutarimas. Kaip būtų gražu, jei ir kitų kolonijų Lietuvos Nepriklausomybės jubiliejui ruošti komitetai padarytų panašius nutarimus ir paremtų organizuotą veiklą del karo laimėjimo ir Lietuvos išlaisvinimo".

Draugas prie to pastebi, kad ir Chicagos komitetas nutarė visą pelną Amerikos Lietuvių Tarybai paskirti. Be to, minimai tarybai po šimtinę jau aukų mūsų Susivienijimas, Amerikos Rymo Katalikų Federacija ir Bostono Lietuvių Lietuvai Remti Draugija. Tai gera pradžia! Kas daugiau?

DRAUGAS, reikale prof. V. Bacevičiaus viešo pareiškimo, rašo:

"Bravo, p. Bacevičiaus! Senai reikėjo toki žingsnį padaryti. Iš šio pareiškimo suprantame, kad Bacevičius nutraukia su komunistais visus ryšius ir nuo dabar darbuosis del atstatymo laisvos, nepriklausomos Lietuvos valstybės.

Tačiau Draugas, rodosi, padarė klaidą, rašydamas, kad prof. Bacevičius Rusijos pasą priėmė budamas Pietinėje Amerikoje. Kiek mums žinoma, jam tas pasas "teko" jau esant šiaurinėje Amerikoje, kuomet profesorius "globojo" lietuviški ir rusiški komunistai. Dabar jis tą pasą yra sugrąžinęs Rusijos konsulatui New Yorke.

DIRVOJE tulas "Brooklyn korespondentas" rašo apie šio didmiesčio lietuvių gyvavimo ir veikimą. Be kita ko, jis randa reikalingų pažymėti ir apie čia gražiai veikiančią New Yorke Lietuvių Tarybą, kurią sudaro apie 40 draugų jų atstovai. Korespondentas nusiskundžia:

"Rodos viskas būtų gerai, tik kaž kodėl ten yra vengiama tautininkų vardo..."

Minimoje taryboje veikia ir šių žodžių rašytojas, kuris pataria minimam korespondentui atsilankyti į bent kurį tarybos valdybos posėdį, kur jis pamatys "stebėtinų" dalykų: jis ten ras net kelis tautiško organizacijų atstovus, jų tarpe ir Tautininkų Klubo pirmininką, brolių Joną Baltų, ir taipgi pamatys, kad tarybininkai, eidami į posėdžius, "frakines klumpes" palieka už durų, Amerikos Lietuvos svarbiuosius reikalus svarstydami kaip geri šio krašto piliečiai ir tik kaip vienos tautos žmonės lietuviai.

SANDARA išspausdino Lietuvos atstovo Londone p. Balačio (SLA nario) laišką, rašytą vienam Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros veikėjui. Ponas Balutis rašo:

"Aš čia dirbu po senovei, kaip ir pirmiau. Teisybė, pereitą rugpjūtį gavome šiek tiek per ausį, bet toli gražu nesam nei 'down' nei 'out'. Ir laikysimės dantis įsikandę ligi pat paskutiniosios, kol saulutė ir vėl užšvies. Mums čia tik vienas daro liudną įspūdį, kad įsiten amerikiečiai gindėtės, kur tirsta buza užvirė, ku-

rios ir patys nepajiegsite išsirebėti. Gaila, kad laike šio karo (priešingai, negu laike praeito) amerikiečių lietuvių veiklą apėmė tikras "creeping paralysis". Bet aš tikiu, kad greit iš to pagysite".

Žinoma, šį laišką p. Balutis rašė dar tuomet, kai nežinojo, kad pastaruoju laiku pas Amerikos lietuvių pasireiškė tikra vieningo veikimo dvasia, ir kad jo vienas pareiškimas "bet aš tikiu, kad greit iš to pagysite" jau pildosi. Ir, išties, pagysime! Tik reikėtų prie to "gydymosi" prisidėti dar ir toms grupėms, kurios prie vieningo veikimo dar neprisidėjo. Reikėtų visoms srievoms dabar užmiršti savo mažuosius politiškus kromelius ir stoti į vieningą darbą, o tik tuomet tikrai viską laimėsime!

DARBININKAS išspausdino kun. J. Prunskio įdomų straipsnį apie tai, "kaip seniau Amerikos lietuviai dirbo del Lietuvos laisvės". Jis rašo, kaip Amerikos lietuviai širdingai rupinasi apie vargstančiąs savo brolius Lietuvą, rodė pasauliui jiems daromas skriaudas, užsikurus didžiajam karui 1914 metais puolėsi Lietuvai gelbėti, organizavo Lietuvos atstatymą, rinko milijonus parašų, pirkė Laisvės Bondus, savo aukomis net nupirko Lietuvai Laisvės Varpą, ir apsidėdavo mokesčiais atlikimui šių ir dar kitų pareigų:

"Amerikos lietuviai netik rinko aukas serganciam dr. Vincui Kudirkai, netik per 12 metų — iki mirties — globojo Argentinos ligoninę besergantį rašytoją A. Vištelį, bet savo suvažiavimuose apsidėjo nuolatiniu mokesčiu Lietuvos reikams. Taip jau 1902 metais SLA įvedė "tautiškus centus" — kiekvienas moka po 12c. tautos reikalams, kuriais remia lietuvių moksleivius, lietuvių kankinius, politinę kovą, kultūrinius sumanymus. Panašų nuolatinį mokesnį įsivedė mūsų Suv. Liet. R. Katalikų Amerikoje, kurio surinktais pinigais gražiai buvo palaikomas liudies švietimo draugijos Lietuvoje: "Saulė", "Žiburyš", "Rytas". Lietuvių mokslo ir dailės draugijos Vilniuje. Amer. Liet. R. Kat. Federacija įsteigė Tautos išdą, kuris gražiai rėmė lietuvių reikalus".

A, kiek ir kokio gražaus darbo tuomet atliko Amerikos lietuviai! Bet kodelgi dabar to negalėtume padaryti? Ir, greičiausiai, padarysime. Juk pradžia jau yra. Dar geresnė pradžia, negu buvo seniau, kuomet didesės Amerikos lietuvių organizacijos stoji į bendrą veikimą.

LIETUVIŲ DRAUGAS, išeinąs Anglijoje rašo apie lenkų svajones, kokia Lenkija po karo turėtų būti:

"Jaunieji kraštininiai lenkų tautininkai leidžia šapi-ragrafuotą mėnesinį iruką Walka (Kova). Jų svajonė — tai didžioji Lenkija, kuri apimsianti žemes nuo Štettino, Ordos upe, pro Broslavą, prisijungianti Moraviją su Slovakijs, valdydanti Ukrainą iki Dono upės, visą Gudiją, Lietuvą ir Prūsus. Šiose žemėse gimisianti nauja didžioji lenkų tauta, su lenkų kultūra ir lenkų kalba. Mums atrodo, jog tokia Lenkija būtų, tikra nelaimė visiems. Jeigu buvusioji Lenkija, daug mažesniame plote ir mažiau turėdama svetimų žmonių savo ribose nepajiegs pagaminti gerovės piliečiams, tai apėmusi tris kartus daugiau svetimų žemių daug greičiau suirytų. Nėpridelė Lietuva pati viena geriau valdėsi, tvarkėsi ir kilo gerovės, negu dėsim kartų gausingesnė Lenkija, nes lietuviai daugiau dirbo, o mažiau svajojo".

SLA NARĖS IR JŲ VAIKAI

Rašo JIEVA TREČIOKIENE

ŠIUO laiku retai rasime lietuvių šeimą, kuri neliudi išleidusi savo brangų sunelį, brolių ar gerą prietelių, išvykusį į nežinomą kraštą atlikti karo pareigas. Išlydėjimo momentas — didelis širdies susigraudinimas ir liudnas, labai liudnas. Bet kada trimitas šaukia, reikia atsiliepti, kad apginus savo

antrą tėvynę ir sykiu pasitarnavus Lietuvos laisvei. Taip, mūsų lietuvių sunys į pirmą pašaukimą atsiliepė: daug jų, net ir nelaukdami pašaukimo, patys savanoriai stoja į eiles kovotojų už visų tautų demokratiją ir Lietuvos laisvę.

Jei karas tęsis dar ilgesnį laiką, tai beabejo mūsų sunys negirdės lietuvių kalbos ir ją pamirs, o ypatingai nepergeriausiai mokėjusieji. Nemaža bus ir tokių, kurie norės pramokti, kad su savo tėvais ir kitais namieškiais kalbėti lietuviškai.

Mes neprivalome pamiršti lietuvių kalbos ir tik del to save vadinti amerikonais. Nekalbėdami lietuviškai, mes dar svetimtaučių akyse nebusime "amerikonais", o nesivadindami save lietuviais, dažniausiai, busime vadinami ir priskaitomi prie už lietuvių žemiau stovinčių tautų žmonių. Mes, auklėdamos sunus ir dukteris, visuomet turime rupestingai kurti savo vaikų širdyse tą lietuviškumo liepsnelę. Tiesa, reikia būti gerais ir ištikimais šios šalies piliečiais, bet reikia nepamiršti ir lietuviybės.

Mes, moterys, privalome rupintis, kad mūsų šeimų nariai priklausytų prie lietuviškų organizacijų, palaikančių lietuviybę. Daugelis mūsų esame atsilikę žinojime lietuvių kalbos ir rašybos, bet del to nėra reikalo tolintis ir visiškai tai pamiršti. Yra daug garbingiau mokytis, lavintis ir žinoti savą, savo tėvų krašto kalbą.

Mes, Amerikos lietuviai, turime daug įvairių organizacijų, prie kurių yra garbinga priklausyti, kas nekenkia būti gerais šios šalies piliečiais. Viena tokių organizacijų yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje. Priklausydami šioje organizacijoje, o ypatingai budami aktyviais nariais, turėsime geriausią progą netik palaikyti lietuviybę, bet lavintis ir dirbti lietuviybės dvasioje. Čia yra labai gera vieta mūsų sunams ir dukterims, nes jeigu jie darbe ar namie nekalba lietuviškai, tai bent SLA narių susirinkimuose turės progos lietuvių kalbą girdėti.

SLA organizacijoje, o ypatingai kuopose jaunuoliams turėtų būti duodama progą užimti vietas valdybose ir įvairiose komisijose, o tas juos daugiau surištų su organizacijos ir syki lietuviybės reikalais. Butų labai patartina, kur tik galima, suorganizuoti SLA jaunuolių kuopas, o iki tokios kuopos bus galima sudaryti, tai dabar pasirupinti visais galimais būdais daugiau jaunuolių prirašyti prie SLA, kaip prie vienos geriausios lietuviškų organizacijų, turinčių savo skyrius visoje plačioje Amerikoje ir Kanadoje, kas sudaro daug patogumo jaunuoliams, nes, nežiurint kokiame didesniame mieste ar miestely tektų apsigyventi — bus galima rasti SLA kuopos skyrius.

I SLA galima žiūrėti kaip į tą žvaigždę, kuri mus veda į skaisčią lietuviybės ateitį.

RIŠTINGUMAS GALI DAUG PADĖTI

Rašo GRINIŲ STASĖ

MOTERIS yra netik vyrui žmona, šeiminkė, fabriko darbininkė ar vaikų motina, bet ji gali laikas nuo laiko išeiti viešumon ir pasisakyti, parašyti, kas reikalinga ir naudinga netik materialiai, bet ir bendram gyvenimui. Todel moterys ir mergaitės, kurios galite rašyti — stokitės darban ir tuo pajavirinkite Tėvynės spaltas, o ateitis įvertins jūsų darbus.

Riškimės ir veikime. O štai, kaip aš atsivaizduoju rištینگumą. Dastileiskim, įeini į darželį gėlių apžiūrėti: ten jas patvarkai, palaistai, papurtai, apskabinėji nudžiuvusius lepelius ir paskui jų prisiskini. Galų gale, pradėdi tas gėles dėti, suderinant jų spalvas: prie baltos rožės prisiegi žalią lapuką, prie raudonos — vėl koki lapelį su žiedu, ir tt., ir susidaro graži puošė. Po to pastatai kambarį ant staluko, o tavo draugai, atėję, sako: "Tai puikios gėlės!" Tikrenybeje, jos gal ir nevisai puikios, bet kuomet gražiai ir skoningai suderintos — sudaro gražų vaizdą. Tai rištینگumo pasekos.

Taip ir su rašymu. Lietuvė, pradėdama rašyti apie moterų pasisekimus, vargus, jaunuolių ir bendrus reikalus — turi risti užsibrėžtą darbą atlikti skoningai, ir taip darant, nē nepajus, kai žodis prie žodžio, sakings prie sakinio sudarys įdomų kurinėlį. Ir ko toliau, to geresnės bus pasekos, kuriomis galės gėrėtis ir tos, kurios dar neišdiršta, bet jau pasiruosiusios nedrąsą nugalėti ir pradėti rašyti.

Yra materialiai ir prieštaraujančių nuomonių. Kai kas mano ar gali manyti: "Et, kai tos bobos pradės rašyti, tai nebus geros žmonos, šeiminkės ir vaikų motinos". Tokia nuomonė visai klaidinga. Priešingai: pradėjus rašyti, moteris turės progos daugiau skaityti, studijuoti ir tokiu būdu atsidurs lygį sąrušies mokyklėlėje ir, laikui bėgant, moteris taps dmesnė žmona savo vyrui, geresnė šeiminkė ir geriau galės auklėti vaikučius, priduoiant jiems tikrą motinos meilę ir artimo meilę. Ji pataikys savo vaikams papasakoti, kad ten toli, už jūrų, marių yra šalis, vadinama Lietuva. Tai jos tėvynė. O koks gamtos gražumėlis tenai! Koks puikus rutenų pavasario grožis! Ji pasakys, kad tenai yra ir Nežinomojų Kareivio Kapas, kuris šiuo tarpu laikinai suniekintas, bet tą kapą slaptai lanko lietuvė moteris, kuri padeda prie jo gėlę, kita ir poterėli sukalba.

Todel, imant visa tai domėn, lietuvė negali sėdėti rankų sudėjusi. Jei ji gali buti naudinga karo lauke, tai gali ir savo raštais pasitarnavti. Tačiau visa nelaimė tame, kad lietuvė dar nedrąsi, vis dar abejoja, ar ji moks savo mintis gražiai suderinti spaudai, ar už tai jos kas nors nepašieps... Na, o kas čia tokio? Kas nori — tegul šaiposi. Juk kas nori pajaukti, tai juoksis nepaisant to, gerai ar blogai parašyta. Į tai reikia kreipti komžiausia domės. Reikia naudotis Tėvynės redaktoriaus duodama progą išeiti viešumon.

Tai aš ir sakau: rašykime apie savo ir jaunuolių reikalus! Riškime, o rištینگumas mums daug padės!

Op, Nemunėli!...

PENKIŲ VAIZDŲ MELODRAMA

Parašė
PRANAS BAJORAS

(Tąsa)

JONAS. — Norėjau ir joms pasakyti, kad pasaulis dabar bus kitoks... Visi busime lygūs!... Karų daugiau nebus!... O žiūrėk, ką laikraštis rašo: visos tautos bus išlaisvintos!...

MILDA. — Žinojau, nujauciau... Juk kitaip ir negalėtų būti!...

JONAS. — Mildute, brangioji!... (Jonas spaudžia Mildą prie krutinės. Abudu žiuri pro langą. Ten vis girdisi šukiai.)

MILDA. — Kokia laimė, Jonai!... Koks žmonių džiaugsmas!... Lygiai, kaip ir pirmą karą užbaigus... Juk tuomet visi irgi džiaugėmės!... Tuomet irgi gatvės buvo pilnos žmonių...

JONAS. — Taip, pasaulis džiaugėsi, bet mes dar turėjome kariauti su daugeliu Lietuvos priešų... Dar turėjome savo kraują ir vargą atpirkti savo tėvynės laisvę... Po praeito Pasaulinio Karo pa- baigos, aš kovojau dar kaip liutas... Juk atsimeni!...

MILDA. — Kurgi neatsiminsi!... Tuomet mano širdis išdrebėjo... Per naktis ne- galėjau užmigti... Taip, Jonai — tuo- met rupinausi apie tave, bet dabar man rupi vaikai: Algirdas ir Vytautas... Kur jie dabar?... Ar jie gyvi?... Ar svei- ki?...

JONAS. — Likimo valia, Mildute!... Gal gy- vi ir gal sveiki sugrįš... Bet kai su- grįš — primsime, kaipio didžiausius karžygius — karališkaiti!... Didelę puo- tą jiems surengsime!...

MILDA. — Butinai! Butinai! Kodidžia- sia!... (Įbėga Kazys.)

SCENA 7.

KAZYS. — Visas pasaulis džiaugsmu iš gal- vos eina, o jėdu čia kaip balandėliai myluojasi!...

JONAS. — Mielas šėsure, ir mes džiaugia- mės! Mes tėjimam, kaip kiti smagu- mu krysčtąja!... Musų širdys irgi smagumu pripildytos!

KAZYS. — Musų mergaitių smagumas ne- apsakomas!... Alena vėliau neša ir kiek galėdama klykia... Aldona dainuo- ja!... Tai sujūdimas!... Tai sujūdimas!... Aš tokio dar niekad nemačiau ir negir- dėjau...

JONAS. — Bet gal dar ne viską žinai!... Pažiūrėk... (Paduoda laikraštį. Kazys ant greitų- jų permeta akimis.)

KAZYS. — Tai ir Lietuva bus laisva!... Va- lio, nepriklausoma ir laisva Lietuva!... Jonai, Milda — eikime ir mes į gat- vę!...

MILDA. — Aš pasiliksiu dar čia, nes man smagu žiūrėti iš aukšto į tą siubuojan- čią ir džiaugsmu klykiančią minią... Judo eikite — aš netrukus ateisiu... **JONAS.** — Kazy, eikime! Eikime dainuo- dami! Aš vesiu — tu padėk!... (Jonui pradėjus, eidami, abudu dainuo- ja):

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir but!
Tą garbę gavome užgimę,
Jai ir neturim leist prāt!

Kaip aržuols drūts prie Nemunėlio
Lietuvis nieko nēatbos!
Kaip eglė ten prie Šešupės
Ir vėtroj ir žiemą žaliuos!

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir but!
Tą garbę gavome jais gimę,
Jai ir neleiskime prāt!

(Jų balsai pamažu nutolsta ir išnyksta. Milda atydziai žiuri pro langą. Lauke vis girdis: "Taika! Taika!")

MILDA. — Koks didelis žmonių džiaugs- mas!... Koks sujūdimas!... Tas parodo, kad musų krašto žmonės myli taikų gyvenimą... Tas parodo, kad mes ne- norime karų... (Po pauzės.) Amerika ir Lietuva — dvi mano my- limos tėvynės!... Vienoje gimiau ir au- gau, o kitoje baigiu savo dienas... Ame- rika!... Visų pavergtų kraštų išlaisvin- toja!... (Dainuoja):

Ameriką aš myliu visa širdžia ir siela!
Ši šalis galinga,
Laisva ir laiminga —
Kiekvienam yra miela.

Kaip glaudžiasi vaikelis
Prie motinos krutu,
Taip myliu aš šią šalį,
Su manim šimtas milijonų kitų!

(Pabaigus dainuoti, lauke trukšmas tie- siog milžiniškas. Milda išeina.)
Uždanga.

PENKTAS VAIZDAS

SCENA : — Tas pats kambarys. Vėl kiek laiko praslinkus. Pro placiąsias du- ris matosi stalas, apkrautas val- giais ir gėrimais. Daug žmonių. Vieni sėdi prie stalo, kiti stovi, šnekučiuojasi. Svečių kambary **JONAS** ir **KAZYS**. Kelia po stik- liuką aukštyn. Išgeria.

JONAS. — Geriame už nepriklausomą Lie- tuvą!

KAZYS. — Geriame už amžiną taiką!

JONAS. — Ir musų vaikų laimingą sugrį- žimą!...

KAZYS. — Už musų Vytautą ir Algirdą!

JONAS. — Už amžiną visų žmonių ramų sugyvenimą!
(Pauzė. Abu susėda.)

KAZYS. — Tai sakai, kad Algirdas su Vy- tautu prisuntė telegramą, jog abudu parvažiuoja?...

JONAS. — Tu, Kazy, tai kaip koks nevier- nas Tamošius! Jei sakau, tai prisuntė. Jei rašo, tai reikią sugrįšta! O jei ne- tiki — pats pasiskaityk, gal tuomet ti- kėsi!... (Paduoda Kaziui telegramą. Kazys skaito):

KAZYS. — "Musų mylimieji! Šį vakarą pa- simatysime. Vytautas jau kapitonas, o aš — su garbės medaliu ant krutinės. Algis Darsašius".

JONAS. — Na, o ką, ar nesakiau?!

KAZYS. — Laimingai, turbūt, kaip ir mudu po praeito karo jaučiasi... Tik klau- si- mas, ar visiškai laimingi?...

JONAS. — Ką tu nori pasakyti?

KAZYS. — Ot, tik taip sau paabejojau...

JONAS. — Tiesa, galima abejoti, nes ka- ras — ne žaistas... Visko galėjo atsitik- ti... O pagaliau, šis karas buvo baises- nis, negu kuomet nors pirmiau buvę... Pirmiau buvę karai tik zuikio baikos, palyginus su tik ką pasibaigusiu. Pavyz- džiui, aš net keturis mėnesius karo lau- kuose išbuvau... Ir ką gi?...

KAZYS. — Gal nē šauti negavai...

JONAS. — Ką čia dabar prasimanai?!

Šaudyti, tai šaudžiau, tik nežinau, ar kam nors pataikiau... (Abudu kvatojasi.)

Bet aš ne tą norėjau pasakyti, Kazy. Aš norėjau priminti, kad Pirmame Pa- sauliniame Kare nebuvo tokių baisių kanuolių, tokių didelių tankų ir grei- tai skrendančių lėktuvų... Tiesa, lėk- tų ir tuomet nemaža buvo ir vieni ki- tiems gerai paspragindavo... Kanuolės irgi buvo milžiniškos!... Bet, tikėsi, ar netikėsi — aš karo laukuose mačiau tik vieną tanką... Ir tai tik mačiau...

KAZYS. — Taip, taip — ne toks baisus pirmesnis karas buvo...

JONAS. — Ar gi palyginsi! O prie to, šia- me kare mūsų vaikai buvo net tankų divizijoje! Tavo sunus, o mano žen- tas Vytautas — kapitonas! Mano su- nus, o tavo žentas Algirdas — tankų kanuolistas!...

KAZYS. — Tiesa, tiesa...

JONAS. — Kas ir ką galėtų mums papasa- koti? Juk mudu dalyvavome praei- tame kare, o apie šį daug prisiskaitė- me, tai viską žinome... Gal kas sakytų, kad pirmiau bombos buvo tokios didė- lės ir pavojingos, kaip dabar?! Tegul sau eina su tokiomis pasakomis, kur nori!... Dabar, broli, jei bomba trenkia, tai visą kvartalą ant syk į padangius išneša!... O pirmiau?... Žinai, kartą ne- toli mūsų nupuolė bomba... Nupuolė ir greit nesprogo...

KAZYS. — Ir kas gi atsitiko?...

JONAS. — Aš jai ant keteros šast — bom- ba tik pukšt... ir baigta: aš ir šiandien sveikas, kaip ridikas!...

KAZYS. — Cha, cha, cha!... Apgaudinėji tu, Jonai, mane ir pats save, apgaudi- nėji...

JONAS. — Kas čia dabar per įžeidimas?!

KAZYS. — Neįžeidimas, Jonai. Sakau — apgaudinėji...

JONAS. — Kur ir kaip?!

KAZYS. — O kas gi dar ir šiandien šlauny- nešioja bombos skeveldrą, jei ne Jonas Darsašius?!

JONAS. — Tu ir vėl ką tokio prasimanai...

KAZYS. — Juk tu man pats sakei, tik ne- nori, kad tavo žmona ir vaikai apie tai žinotų... Ar ne tiesa?...

JONAS. — Tai kad mane kur!... Isikalbė- jau apie musų vaikus ir prisimirsau... Bet juk tai tik menkos bombos ske- veldrukė... O jei but buvus moderniška bomba — šiandien mudu čia, broli, ne- siskalbėtume...

(Vėl abudu kvatojasi. Įeina Alena.)

(Užbaiga bus)

Trupiniai iš Atsiminimų

KARTAIS girdisi spaudoj vieną arba ki- tą iš senesniųjų veikėjų nusiskun- džiant, kad lietuviai ir jų kultura išlengvo, bet žymiai, nyksta ir silpnėja. Panašių pa- sikalbėjimų yra galima dažnai išgirsti kur dar gyvuoja kokia nors draugijėlė ir kur dar yra iš seniau užsilukusių senesniųjų vi- suomenės veikėjų.

Iš jų atsiminimų ir pasikalbėjimų pa- aiški, kad jie apgailestauja praeities laikų ir darbo rezultatų, kurių jie dabar nema- to.

Gal but jiems yra liudna kalbėti apie praeities darbus ir atsiminti apie tai, bet galima tikėtis, kad lengviau pasidaro tikro tėvynainio krutinei, kada jis randa progą nors trumpais žodžiais pasidaininti praeities įspūdiams iš lietuvių veikimo tautiškoje dir- voje, kur derlingas vaisius buvo pasėtas ir pirmiau taip gausiai augo.

Tai atsiminimai tų asmenų, kurie buvo jauni ir visados dalyvavo visuose visuome- niškuose darbuose. Dažnai jie nusikun- džia, kad nauja gentkartė yra labai toli at- silikus visuomeninių darbų veikloje.

Tie "seneliai" giriasi, kad jie galėjo iš- laikyti didesnes organizacijas, draugijas ir klubus, taip pat ir įvairius teatrališkus ra- telius, o ką bekalbėti apie laikraščius ir to- mus išleistų knygų? Taip. Čia išdalies yra daug teisybės, nes ir aš dažnai svajoju apie tuos laikus. Rodos, pirmiau lietuviai buvo tarp kujo ir priekalo visuomeniškame judėjime, nes tais laikais nedaug turėjo profesionalų, šiaip mokytesnių lietuvių ir bizniery. Daugiausia buvo tokių, kurie vargu galėjo raštą vartoti, bet jie tobuli- no savo protus iš gerų knygų. Iš tokių ir paprastų dirbtuvės darbininkų mes susila- kėme nemaža žymių veikėjų ir gabių visuo- menės vadų. Kad ir atsirado srvių ir skirtingų partijų, bet tauta ir kultura nenukentėjo iš jų skirtingų nusistatymų vi- suomeniškose veikloje. Kad ir buvo išsis- kaldė į partijas, bet visi turėjo pasekėjų ir užmąnytą darbą atliko bei realizavo.

Dar daug lietuvių negali užmiršti Tė- vynės Mylėtojų organizacijos, kuri taip daug tautai ir lietuvių kulturei pasitarna- vo savo išleistomis knygomis ir brošiūr- lėmis. To paties SLA kuopos atsižymėjo veikumu daugiau, ir nebuvo tokios kuopos, kuri nebūtų surengus prakalbas arba pas- kaitas. O ką jau bekalbėti apie susirinki- mų vietas, kur buvo galima rasti įrengtus skaityklėles nariams pasiskaityti įvairių laikraščių ir brošiūrėlių.

Atsimenai ir gyvavusią LSS, kuri pri- skaitė iki 3,000 narių ir išleido savo orga- ną Kovą. Minėtos organizacijos tikslas yra visiems žinomas, nes tos organizacijos na- riai dar iki šiai dienai užsilaikė, kad ir ne visi priėmė jų nusistatytą platformą. Bet visi mėgo būti apšviestais ir kiekvienas tu- rėjo ir skaitė tokius raštus, kurie nieko bendro neturėjo su jų partijos principais, o tokius raštus, iš kurių galėjo pasimokyti ir savo žinojimą praplėsti.

Visos LSS kuopos specializavosi rengi- mu prakalbų ir paskaitų, o tą darė ne sa- vo asmeniškai naudai, bet dėl visų lietuvių, kad kiekvienas darbininkas suprastų tikrą reikšmę ir naudingumą apšvietos ir moks- lo.

Kas iš musų senesniųjų lietuvių ne- atsimenam Valparaiso universiteto, kurį ne- turtinęsni lietuviai lankė ir siekė pasiskir- tą mokslo šaką? To įstaigoj buvo daug lietuvių studentų, kurie vasaros laiku važi- nėdavo su prakalbomis ir prelekcijomis po lietuviškas kolonijas, patarnaudami įvai- rioms organizacijoms. Tas nešė naudą vi- suomenei. Aš atkartojau, kad visuomenei buvo nauda iš tų studentų ir retai atsirado toks, kuris baigęs mokslą pranyko iš visuo- menės akių. Rodos visi yra atsietę visuo- menei už aukas savo darbais: per spaudą ir gyvu žodžiu.

Šiandien dar galima daug rasti tokių vyrų, kurie neatsižadėjo tautos ir savo žmo- nių, kada iš vargo pakilo gyvenime ir užė- mę žymias vietas. Šiandien tukstančiai jau- ni lietuvių kasmet išeina iš didžiulių moks- lo įstaigų su profesionalų diplomais, bet greit jie pranyksta iš lietuvių tarpo, tar- si žemė juos būtų prarijus. Visi ge- rai žinom, kad vien iš lietuvių paramos jie nebus turtingi, bet kodėl aukščiaui minėti studentai pasiliko musų tarpe, kad ir nepa- daro pragyvenimą iš lietuvių?

Šiandien nebeturime tokių organizaci- jų, kurių tikslu būtų išleisti knygas ir su- rinkti raštus musų tautos pasižymėjusių ra- šytojų. Neturim ir tokių žmonių, kurie gi- mę lietuviais, bet užmiršo savo tėvų kalbą ir raštą, tai kas tas knygas skaitys? Kas skaitys biografią musų pasižymėjusių lite- ratų, kurie taip gabiai aprašo savo tautos vargas, arba eiles tų Lietuvos poetų, kad jiems yra daug maloniau skaityti kas kita, nors visai beverčio? Kas rupinsis musų orga- nizacijų padėtimi, kada mūsų jaunoji karta stoja į amerikoniškas organizacijas,

kurios yra turtingos ir daugiau pritraukian- čios musų tautos jaunimą? Aš prasiženg- čiau rašydamas, kad visi jaunuoliai pana- šiai pasielgia. Yra daug tokių, kurie baigę mokslą geidžia būti tokiais, kaip ir jų tėveliai, kurie glaudės prie savųjų ir sa- vo tautos. Bet tokių yra mažas skaitlius. Taigi, praeities lietuvių gyvenimas buvo kartus, bet atmintis apie tai yra saldi, nes yra kuo pasidžiaugti.

Dabar nors rašom ir prašom per spau- dą musų jaunimą stoti į musų organizaci- jas, draugijėles ir klubelius, nes senesnieji jau pradeda retėti ir musų įstaigos atjau- čia pavojų, bet dar daug rašalo bus sunau- dota iki jaunuoliai supras musų mintį ir del ko mes juos šaukiame prie savęs.

Šiuo kritišku momentu, kada visas pa- saulis randasi karo ugnį ir kada musų tau- ta yra agresorių naguose, reikia kad visi lietuviai įtikintų didžiąsias tautas nemir- štantį musų geismą būti lietuviams ir turėti savo šalies nepriklausomybę.

SAULĖS BROLIS.

Dzukas Dėdės Samo Armijoj

NORS vienas kitą ir ispėjo pietus val- gant, kad prieš į rankas "shot" geriau būtų nedavalius, bet aš tuo nesirupinau. Neleido nei į barakus grįšti — tiesiog pas daktarus. Išsirengti įsakė visiemis kartu. Į mane labai keistai veikė įvairus vaistų kvapas. Amerikiečiai visuomet linksmoj nuotaikoj, bet čia ir už dolerį neprajuokin- si. Niekio nesibijau, gal ir daktaro, tik į nervus, kiek viekia, ir tiek.

Kalifornijos saulė karšta, bet dantis... turėjau sukąsti. Kiek truksta tyro oro, bet, pasipurtęs, sakau, busiu vyras. Ma- niau žurėti į pirmosios "aukos" veidą, bet... pasirinkau savo naujus kareivio ba- tius. Girdžiu mano kaimynui liepė atkišti kairį, vėliau dešinį petį. Keista, kad taip greitai prie manęs priėjo. Ką turėjo ran- koje — nežiūrėjau, mačiau medicinos sar- dėnto rankovę. Prisilietė prie vieno ir ki- to peties ir tiek. Lyg ir ledu patrynė, tik vėsu. Visokių vyrų yra: vienas, matai, sa- ko, net alpalo ir ligininēn atsidurė, o aš... lietuvių visi stiprūs!

— Viskas?

— Ką viskas?! Tik vaistais patėpė, kad ne tiek skaudėtų, kaip kelias adatas kartu durs.

Visgi "nosy" būti negerai. Bučiau lai- mingesnis jų negirdėjęs. Pėda po pėdos aštresnis ir aštresnis vaistų kvapas.

— Tss!.. girdžiu mano kaimynas per dantis švilpia.

— Kas yra, skauda? Nebuk vaikas! — nelaimingąjį bara daktaras.

— Kaip tu ištari savo pavarde?

— Uždavins!

— Kokios tautybės? — juokdamasis daktaras klausia.

— Lietuvius!

— Keista pavarde. Turėtų būti "Uz- davinski", a?

— Tai būtų dar ilgesnė pavarde ir jau nelietuviška, bet lenkiška. Noriu, kad ir pavarde būtų lietuviška.

— Stok arčiau! Pats vyras ar pelė?

— Vyras! — atsakiau su adatomis sto- vintiems dviems kariškiams.

Durė beveik abudu kartu, bet ir čia pasididžiavau, kad lietuviai stebuklingai stiprūs — nieko nejauciau! Žengiau apie tris žingsnius pirmyn. Norėjau dar tiek ir jau bučiau stalą pasiekęs. Nemaniau, kad jis man bus reikalingas, bet atsarga gėdos nedarė. Bet žengdamas pusę žings- nio pirmyn, ėjau visą atgal. Aptemo akys, rankos ir kojos drebtė pradėjo, prakaitas laša ir jaučiu, kad kiek per daug valgiau. Rodos, kad užsimerčiau, o gal žiūrėjau, bet nieko nematiau. Buvau bepradėdas drabu- žius ant žemės mesti, bet atsiminiau, kad turiu būti vyras.

Atsiminiau kurioje krypti turi būti sta- las. Kiek pasvyravau, bet visgi pasiekiau, nors buvo pėvelu: kaip per miglas mačiau ant jo net du naujokus. Bent atsiremti ga- lėjau. Dėkingas kaklui. Galvos bučiau il- gai jieškojęs.

— Klausyk, paimk savo drabužius nuo mano galvos! Aš blogai jaučiuosi...

Pasiėmiau, nes tikrai buvo nevietoje. Dar smarkesnė svaigulio banga užėjo. Už- simerčiau ir sukanęs dantis tebestoviu.

— Kaip tavo pavarde? — atsinešęs kortelių pluoštą klausia kariškis.

— Uždavins!

— Kaip tu speli?

— Ilga mano pavarde. Aš dabar spelyti negaliu. Blogai jaučiuosi... Ar negalėtume- te stiklą vandens atnešti? — prašiau jį.

— Nėra stiklo, bet eik su manim, aš pa- rodysiu kur gali atsigeriti.

— Aš žinau, kur yra vanduo, bet kad aš paeiti negaliu.

— Eik! — imdamas už rankos pasisiu- lino kariškis.

Kelis žingsnius žengęs, ištraukiau ran- ką ir jį palikau. Man kiek "nepatiko" jo lėtas vedimas.

Vanduo pagelbėjo. Prie stalo sugrį- žau visai sveikas.

— Ar matai mano pirštą? — jį atki- šęs klausiu prie sienos stovintį pamėlyna- vusį filipinietį.

Atsakė, kad pirštą mato, bet ne ma- ne.

— John U-z-d... — girdžiu mėgina ma- no pavarde šaukti.

— Kaip tu ištari savo pavarde?

— Ir vėl ta pati istorija... Liepia at- kišti pirštą kraujui imti. Pastebėjau, kad gali pjauti visą ranką. Po "shots" kraujo pas mane neberas...

Saldaus juoko turėjome prieš einant gulti. Po kelių valandų rankos, o ypatin- gai kairiosios, tiek patino, kad niekaip ne- galima buvo atlošti rankos nusimant dra- bužius. Atsiguliau kiek anksčiau, todėl turėjau progos sekti kitus: jų keistas veidų mimikas ir aimanavimus.

Viskas gerai, tik tai rupi, kaip ryt iš- sišluostysime grindis ir pasiklosime lovas...
J. UZDAVINYS.

Mes Lietuviai Nepražusim

Nors lietuvis nuginkluotas —

Savo prote jis šarvuotas!

Ir tauta jo nemari,

Ištverminga, patvari!

Niekas nenutautins musų:

Nuo Juodmario iki prūsų!

Nors ir priešai įkiri —

Lietuviai kariai geri!

Vėl ateis liuosybės dienos!

Nušvis akys ir blakstienos:

Lietuviai į laisvę kils!

Teroristai apsisivils...

Kyla Aisčiuose vienybė,

Jungiaši įjėgų brolybė!

Zengsim tėviškę vaduot,

Mindžiot priešams jos neduot.

Mes lietuviai nepražusim!

Ir pasauly amžius busim:

Musų gentis neišnyks,

Nauji diegai šuoliats digs.

Aidės himnai! Skambės dainos!

Zus plėšikai, perstos "vainos",

Lietuva teises laimės!

Garbės vardą vėl turės.

Lietuvius ir nuginkluotas,

Savo protu jis šarvuotas:

Laisvę Lietuviai gražins

Ir nuo priešų ją apgins.

A. J. NAŠLAITIS.

Ei, Pirmyn!

(Kareivio maršas)

Ei, pirmyn, jūs kareivėliai!

Ei, pirmyn, jūs dobilėliai!

Pirmyn, ženkim ir maršuokim,

Juocbėrius žingsu baltokim!

Ei, neverk sena močiute,

Neliudėki, senglavėle:

Ziaurų priešų nugalėsim,

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Vajui Besiartinant

NESENAI rašė, kad SLA Pildomosios Tarybos praeitas suvažiavimas nutarė paskelbti naujų narių priėmimo vaju, kuris prasidės balandžio 1 dieną ir tęsis iki pabaigos šio metų. Nors balandžio pirmoji dar gana toli, bet mes šiuo norime priminti, jog laikas "bėga, kaip upelį vanduo" ir kad vajeaus pradžia jau ne už kalnų aukštųjų.

Vajui besiartinant, mes norime visiems SLA nariams priminti, kad visi ir visos turime rengtis SLA busimo vajeaus pradžia sutikti įspūdingai ir jau budami prisirengę, kad nereiktų organizuoti ar rinkti organizatorių, kai vajeaus bus gerokai įpusėjęs. Mes patariame visiems mūsų veikėjams jau sekantiuose kuopų susirinkimuose apie besiartinantį vaju tinkamai pasikalbėti ir išrinkti organizatorius, kurie sutinka pasidarbinti del visų lietuvių ir del mūsų Susivienijimo labo.

Vajeaus planai dar neprirengti. Bet, kaip esame minėję, tie planai bus gali būti net tobulėsi už pirmiau buvusių vaju planus. Laikė šio vajeaus bus kreipiamą ypatinga dėmė prirašymui juodaugiau čia gimusio jaunimo, čia gimusių merginų ir jau vedusių moterų. Šio vajeaus vyriausias tikslas bus suorganizavimas kodaugiau naujų kuopų ten, kur dar galima jas suorganizuoti ir kur jų visai nėra. Bus pasistengta suorganizuoti kodaugiausia jaunųjų kuopų, o taipgi ir moterų-merginų kuopų. Todel kiekvienas busiantis organizatorius jau gali žinoti, kokie darbai jo laukia; jau gali žinoti, ką reikės laike šio vajeaus veikti ir kurlink juodaugiau dėmės kreipti. Turime pažymėti, kad organizatoriai nebus nuskriausti: jiems bus skiriama tam tikri atlyginimai ir dovanos, kuo kiekvienas bus kopilniausiai patenkintas.

Todel visi SLA nariai, eidami į sekantį savo kuopos susirinkimą, turėkite mintį besiartinantį SLA vaju. Iškelkite šį reikalą viešai, pasitarkite, pasidiskusokite, pasikalbėkite ir stokitės darban laike SLA vajeaus, kurio pradžia jau nepertolusia. Visi SLA nariai: tėvai ir motinos, broliai ir seserys, draugai ir draugės, kaimynai ir kaimynės — garsinkite savo pažįstamiems ir savo kaimynams, jog artinasi didelis momentas, artinasi SLA milžiniškas vajeaus, ir kalbinkite kiekvieną dorą lietuvių prie SLA prisirašyti. Jau dabar kiekvienas padarykite prižadą bent po vieną naują narį prirašyti.

SLA vajeaus artinasi! Bukime išanksto prisirengę jį prideramai pradėti! Pradėti taip, kad jo pasekos, toli gražu, pralenktų visų pirmiau buvusių vaju pasekas. Ir tai nebus sunku atsiekti, jei 16,000 mūsų organizacijos narių veiksime, kaip vienas.

Rumford, Me.

IS SLA 299 kuopos metinio susirinkimo

SLA 299 k.p. metinis susirinkimas įvyko sausio 10 d., Sv. Roko svetainėje, 3 val. popiet. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. J. Kaulaicia, palinkėdamas laimingų naujų metų visiems kuopos nariams ir visai mūsų organizacijai. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Po to pakelta klausimas, kaslink kareivių duoklių. Šiame reikale pareikšta įvairių nuomonių. Ypač vienas narys labai smarkiai kalbėjo prieš tų duoklių mokėjimą. Jis sakė, kad nebus galo tų duoklių mikėjimui. (Tas duokles mokėsime tik iki birželio 30 dienai. Po to iki sekancio seimo nemokėsime nė cento. — Red.)

Brolis pirmininkas pareiškė, kad reikia siems metams išrinkti kuopos valdybą. Prašė perstatyti kandidatus. Susirinkimas griežtai reikalavo, kad mūsų brolis Jonas Kaulaicia ir toliau eity pirmininko pareigas, nes jis labai tinkamai tai atlieka ir mes visi jį mylime. Tiesa, pirmininko pareigos yra gana sunkios: jis kartais turi net užsidaryti savo krautuvejį ir dalyvauti susirinkime, bet visviena nariai prašė jį dar ir toliau pasižvesti mūsų organizacijos labui. Pagaliau, mūsų mylimas Jonas apsiėmė tas pareigas ir šiais metais eiti. Mes jam už tai esame labai dėkingi.

Finansų sekr., Jonas Šopis, griežtai atsisakė toliau tas pareigas eiti. Aiškinosi, kad tos pareigos yra labai sunkios, o ypač pasunkėjo po to, kai jam teko sirgti ir turėti sunkią operaciją. Bet po pažadėjimo jam visame kame

padėti, jis apsiėmė ir toliau eiti tas gana sunkias fin. sekr. pareigas, pakeliant \$5 per metus daugiau algos. Visi jam už tai širdingai ačiujame.

Tokiu budu, du gerti mūsų darbuotojai pasilieka ir toliau kuopai ir visam Susivienijimui dar vienus metus tarnauti. Mėgino rezignuoti ir vice pirm. M. Valkonienė. Bet jai nespėjus atsistoti, visi išskėlė rankas ir ji taipgi pasiliko toms pačioms pareigoms.

Išdindinku pasiliko tas pats nuoširdus darbuotojas brolis Z. Sabaliauskas. Iždo globėjas J. Matuzas, tas pats. Maršalka sesuo Gedminienė irgi pirmiau buvusi tose pareigose.

Sekretorium ir organizatorium pasiliko tas pats A. Maliauskas, kuris jau seniau pasižymėjo naujų narių prirašinėjimu. Tai labai vertingas darbuotojas mūsų kuopoje.

Korespondentu pasiliko tas pareigas ėjęs J. Klemanskis. Išrinkus valdybą, fin. sekr. brolis J. Šopis išdavė metinę finansų atskaitą. Sulig tos atskaitos, į Centrą pasiūsta \$1,639.98, o iš Centro gauta \$599. Iš to pasirodo, kad 1942 metais Centro mes ne nuskriaudėm.

Praeitais metais ligonių turėjome 12. Narių turime 89 suaugusių skyriuje ir 5 vaikų skyriuje. Bendrai paėmus, mūsų kuopa gana skaitlinga.

Baigdamas susirinkimą, mūsų pirm. brolis J. Kaulaicia širdingai prašė visų užsimokėti duokles, kad atsitikus nelaimė nebūtume suspenduoti. O jei taip visi mūsų kuopos nariai elgsis, tai elgsis sulig SLA konstitucijos ir tuomet nereikės pykti ant Centro. Taip pasitaikė praeitais metais: vienas narys mirė, o trys susirgo budami suspenduoti. Ir niekas tam nekaltas, kai tik patys nariai, nors ku-

poje kilo visokių ginčų bei nesusipratimų. Bet jei visi nariai savo duokles laiku užsimokės — visa to bus išvengto: nereikės pykti nė ant kuopos valdybos, nė ant Centro. Gerame stovy esantiems nariams, Susivienijimas išmoka visa tai, kas jiems priklauso.

Po susirinkimo A. Maliauskas sumanė, kad visi nariai susidėtų po 25c. ir iš tų pinigų nusipirktų alaus bei užkandžių. Visi tam pritarė ir visi smagiai praleidome laiką.

Brolis J. Klemanskis sumanė paaugoti Amerikos Raudonajam Kryžiui. Aukų sekanči nariai: po 25c. — Wilkinson, Jargelienė, P. Tutlis, J. Sabaliauskas, J. Matuzas, Sabaliauskienė, J. Klemanskas. Viso suaukota \$2.00. Piniagai perduoti J. Smelkienėi.

Korespondentas.

Philadelphia, Pa.

SLA 135 k.p. susirinkimas

Vasario 7 d., 2 val. popiet, Lietuvių Muzikalo Namo Bendrovės salėje, antrame aukšte, įvyks SLA 135 kuopos svarbus susirinkimas, kuriame bus išduoti praeitų metų kuopos išdindinkės, finansų sekretoriaus ir iždo globėjų finansiniai raportai ir parodyta kitoki svarbesni pranešimai.

Taipgi bus įvesdinta šių metų kuopos valdyba. Po susirinkimo, bus draugiškas ir malonus pasivažiavimas.

Todel visi kuopos nariai ir narės esate maloniai kviečiami šiame susirinkime skaitlingai dalyvauti ir išgirsti savo kuopos valdybos raportus bei pranešimus. Be to, visi susirinkę geriaus galėsime pravesti svarbesnius nutarimus kaip mūsų pačių kuopos, taip ir mūsų Susivienijimo gerovei.

Lauksiu visų atsilankant! A. Tvaranavičius, SLA 135 k.p. pirm.

Lowell, Mass.

IS SLA 173 kuopos

Lowellio SLA 173 kuopa jau išsirinko ir patvirtino kuopos valdybą 1943 metams. Kuopos pirmininku išrinktas senas lietuvių veikėjas ir buvęs kuopos pirmininku per 10 metų S. Kučinskas, kuris paėmęs praeitus metus atostogų, vėl sugrįžo į didį darbą. Vice pirmininku išrinktas L. Paulauskas, geras veikėjas lietuvių bendrėse. Finansų sekretorius L. Petkevičius dar ir ant toliau tą gana sunkų darbą dirbs. L. Petkevičius nors jau norėjo paimti atostogų, bet susirinkimo nariai nepaleido jo iš tų pareigų. Dar viena mūsų kuopos veikėja, kuri jau per kelis metus rašo mūsų kuopos protokolus, tai R. Stanevičienė, kuri dar paprašyta eiti užrašų sekr. pareigoms. Kuopos organizatorium ir korespondentu išrinktas Vytautas Ramanauskas.

Todel, broliai ir sesės, stokime dar į tampsnesius ryšius ir stengkimės padidinti mūsų kuopą naujais nariais. Mūsų kuopa darbuojasi visose srityse. Mes priklausome prie Lietuvos Rėmėjų Draugijos ir per metinį susirinkimą pasikyrėme \$10 L. R. D.

Primintina kuopos nariams, kad bus Lietuvos nepriklausomybės paminėjimas Lietuvių Rymo Katalikų pobažnytinėje svetainėje. Kalbės žymūs kalbėtojai, bus žymus meniškas programos. Tai įvyks vasario 14 d., 3 val. popiet.

Kiekvienas SLA 173 kuopos narys kviečiamas dalyvauti. Vytautas Ramanauskas, Korespondentas.

Ansonia, Conn.

SLA 66 kuopos bankietas gerai pavyko

Sausio 17 d., liet. parapijos salėje surengtas SLA 66 kuopos bankietas gerai pavyko. Kadangi uždrausta važiuoti automobiliais, tai kiti susilaukė nuo dalyvavimo bankiete, todel laike vakarienės matėsi kiek mažiau, negu praeito meto bankiete, bet vėliau į šokius atsilankė daug jaunimo, taip kad susidarė pilna salė publikos. Matėsi svečių ir iš toliau, tarp kitų J. Dičkienė ir J. Kazakai iš New Haven.

Bankietą surengti turi kas nors padirbėti ir todel paminėsiu kai kuriuos darbuotojus. Komisijoje buvo: S. Butanauskas, p. Loda, O. Lodiene, Vaitkuvienė (Vaitkevičienė). Prie minimų moterų darbavosi sekancios sumanos gospadinės: M. Lenardienė, O. Pauzienė, M. Radzevičienė, Ponulaitienė.

Minimą pramogą surengti rengėjams buvo kiek sunkesnės sąlygos, bet viskas gerai pavyko ir atsilankė praleido maloniai laiką. Ypatingai visi gyry, kad valgiai buvo pirmos rūšies. Komisijai, sesėms gospadinėms, visiems dirbusiems bankiete ir prieš tai padėjusiems pardavinėti bilietus, vardu SLA 66 kuopos, tariau širdingą ačiū!

Korespondentas.

Benton, Ill.

IS SLA 156 k.p. susirinkimo

SLA 156 k.p. susirinkimas įvyko sausio 6 dieną, pas A. Paulavičių. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. K. Krutulis. Susirinkime dalyvavo pušėtinai burys narių. Sekr. J. Matukaitis peršaukus valdybos vardošaukį, pasirodė, kad susirinkime dalyvauja visi kuopos valdybos nariai, išskyrus iždo glob. M. Juškauską. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Perskaitytas ir priimtas fin. sekr. raportas. Laiškai iš Pildomosios Tarybos priimti.

Brolis S. Šalčiaus laiškas priimtas ir nutarta paaugoti du dolerius iš kuopos iždo ir taipgi nutarta parinkti aukų iš narių, kai bus mokama duoklės.

Kuopos valdyba vienbalsiai išrinkta ta pati:

Pirm. K. Krutulis, Vice pirm. S. Jokubinas, Fin. sekr. A. Paulavičius, Užr. sekr. J. Matukaitis, Iždin. O. Paulavičienė, Iždo glob. D. Gilis ir M. Juškauskas, Maršalka A. Jeninas, Organiz. S. Jokubinas.

Nutarta, kad kiekvienas narys turės mokėti po \$1 kuopos reikalams.

Mėnesinių duoklių sumokėta \$68.38. Į Centrą pasiūsta \$48.38. Kuopai liko \$20.00.

S. Šalčiui aukų sekamai: K. Krutulis \$1, A. Paulavičius 50c, po 25c.: P. Naruta, J. Matukaitis, D. Gilis, M. Šlatienė, A. Jeninienė, S. Jokubinas. Viso suaukota \$3, iš kuopos iždo \$2, tai susidarė \$5.

Knygų peržiūrėjimo komisijon išrinkti: J. Paulavičius ir S. Jokubinas. Kadangi sausio 17 d. knygų peržiūrėjimui neatsilankė, tai knygas peržiūrėjo abudu sekretoriai ir išdindinkas. Viskas rasta geroje tvarkoje.

Finansinė atskaita už 1942 metus

Nariai sumokėjo — \$589.92
Į Centrą pasiūsta — 566.67

Kuopai liko — \$33.25
Kuopos išlaidos — \$25.13
Kp. ižde pinigų yra 8.12

Praeitais metais kuopa iš Centro neišėmė nė cento. Neturėjome nė vieno ligonio. Nė vienas narys nenumirė.

Crainbrook, Pa.

Pasizymėjęs lietuvis

Volteris Pilackas

Nesenai Jonas Pilackas ir jo žmona gavo iš valdžios Sidabrinės Zvaigždės medalį, kuriuo pagerbiama jų sunus Volteris Pilackas, tarnaujantis Suvienytų Valstijų laivyne. Ši pagarba jam suteikta už pasižymėjimą rugpjūčio 24 d., 1942 m., kuomet netoli Solomon Salų viename laive, kur jis tarnavo, prasidėjo gaisras. Laikė to gaisro mūsų tautietis Pilackas dėjo visas pastangas jį užgesinti, kas jam ir pavyko.

Volteris Pilackas į laivyną įstojo liepos 15 d., 1941 m. Išsyk tarnavo Atlanto laivyne, bet kuomet Japonija pradėjo karą prieš Ameriką — perkeltas į Ramiojo vandenyno laivyną. Tarnavo lėktuvnešy Yorktown, kuris nuskandintas birželio 5 d., 1942 m. Vėliau buvo perkeltas į kitą laivą.

Jis yra baigęs aukštąją mokyklą ir laivyne eina aviacijos mekaniko pagalbininko pareigas. Volterio tėvas yra SLA 209 kuopos organizatorius ir praeito karo veteranas, tarnavęs inžinierių korpuse Francijoje.

Mums smagu pažymėti, kad dar vienas lietuvis gražiai pasižymėjo. Linkime jam kogeriausio pasisekimo ir ateity.

Koresp.

Paterson, N. J.

IS SLA 101 k.p. susirinkimo

SLA 101 kuopos susirinkimas įvyko sausio 7 d., M. Navickienės svetainėje, 293 River St. Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. M. Ragauskas. Lapkričio mėnesio susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Ligonių lankytojų raportas priimtas. Kuopoje yra šie ligoniai: P. H. Rabnerienė ir P. R. Adomaitienė. Nutarta ligonėms išmokėti ligoje pašalpas.

Patersono Lietuvių Draugijų Sąrašio, kur dalyvumą ima ir mūsų kuopa, kuopos delegatai išdavė raportą. Iš raporto paaiškėjo, kad sukelta suvirš 134.00 ir išrinkta sąrašio komitetas pasiūsti lietuviams kareiviams Kalėdoms dovanų. Dovanų nebuvo galima pasiūsti prieš Kalėdas, nes sąryšis dar neturėjo pini-gų.

Patersono Lietuvių Sąrašio dalyvumą ima visos lietuvių organizacijos, išskyrus komunistų draugijas. Minėtas sąryšis pradėjo gyvuoti nuo praeitų metų rugpjūčio mėnesio ir per tą visą gyvavimą sukėlė \$300 Amerikos Raudonajam Kryžiui ir lietuvių kareiviams dovanoms \$134. Graži su-lengva išlėtis šios šalies laisvoje žemelėje.

SLA 173 k.p. nario Jono Čepaičio sunus nuo pat gimimo per ištisus metus sirgo odos liga. Dabar jau sveiksta.

Veiklus mūsų kuopos narys, Vytautas Ramanauskas, gavo atsakomąją darbą prie laivų statymo, kaip inspektoriaus. Nors galia, kad neteksim gero veikėjo, bet linkime jam kogeriausio pasisekimo naujame darbe.

SLA Narys.

Bus ir lietuvių kalbėtojų. Pralkalbos prasidės apie 3 val. popiet.

SLA 101 k.p. valdyba 1943 metams:

Pirm. M. Ragauskas, Vice pirm. P. O. Drobniene, Užr. sekr. A. Drobniene, Fin. sekr. A. Gustas, Iždin. S. Jackevičia, Iždo glob. J. Lakavičia ir M. Točionienė, Maršalka, organiz. ir korespondentas J. Treinis.

Chicago, Ill.

IS SLA 129 kuopos susirinkimo ir veiklos

Sausio 3 d., 1943 m. įvyko metinis SLA 129 kuopos susirinkimas. Susirinkimą atidarė kuopos pirmininkas F. Valaitis. Atlikus kuopos bėgančių reikalus, priešla prie kuopos valdybos rinkimo 1943 metams. Išrinkta:

Pirm. F. Valaitis, Vice pirm. S. Tarkauskas, Fin. sekr. V. Pinkauskas, Užr. sekr. K. Batutis, Iždin. J. Gelgudas, Iždo glob. J. Kuzmickas ir A. Stonis, Dr.-kvot. dr. Zalatorius, Durų sargas J. Tamašauskas, Organiz. F. Valaitis ir J. Kuzmickas.

IS kuopos veiklos

Kuopa nutarė surengti pasilinksminimą šokius vasario 13 d. Nors mūsų kuopa randasi didelėje lietuvių kolonijoje, bet nariai didžiumoj yra iš kitų kolonijų. Galima pasakyti, kad nariai neveiklūs, nenori lankyti susirinkimų ir parengimų. Tai labai peiktinas elgsis.

Gerbiameji SLA 129 kuopos nariai: malonėkite dalyvauti susirinkime, kuris įvyks vasario 7 d., 1:30 val. popiet, J. Petrausko svet., 1750 So. Union Ave.

Vasario 13 dieną bus pasilinksminimo vakaras. Bus labai gera muzika šokiams. Taipgi turėsime gerų užkandžių ir gėrimų. Todel nepamirškite patys atsilankyti ir atsivesti savo draugus, pažįstamus bei kaimynus ir prirašyti juos prie SLA 129 kuopos.

Korespondentas.

Carnegie, Pa.

SLA 128 kuopos finansų atskaita už 1942 metus

Įplaukos:

Balansas iš 1941 m.	\$13.27
Kuopos parengimo	
pelnas	8.53
Narių sumokėtos	
duoklės	422.18
Į "Kareivių Fondą"	12.60
Iš Centro gauta	179.55

Viso kartu

\$636.13

Išmokėjimai:

Viso į Centrą pasiūsta	\$434.78
Trims ligonėms išmokėta	177.50
Dr. už nario egzaminavimą	1.00
Organiz. už nario prirašymą	1.05
Kuopos reikalams	15.00

Viso kartu

\$629.33

Su sausio mėnesio

10 d., 1943 metais kuopos ižde pinigų randasi \$6.80

Narių stovis: 19 suaugusių ir 2 Vaikų Skyr.

Kuopos valdyba 1943 metams:

Pirm. J. Zukauskas, Vice pirm. K. Šiurmantis, Prot. sekr. M. Balčiūnienė, Fin. sekr. ir iždin. E. K. Šiurmantienė, Iždo glob. A. Valinski ir J. Wishner, Dr.-kvot. E. Klee, M. D. Kuopos susirinkimai įvyks toj pačioj vietoj ir tuo pačiu priprastu laiku.

E. K. Šiurmantienė.

Worcester, Mass.

IS SLA 57 kp. veikimo

SLA 57 kp. susirinkimas įvyko sausio 5 d. Užbaigus priprastus formalumus, nauja valdyba užėmė savo vietas. Valdyba išrinkta gruodžio mėnesio ir šias pareigas eina sekamai:

Pirm. K. P. Šimkonis, Vice pirm. J. Arentas, Užr. sekr. V. Keršis, Fin. sekr. O. Morey (Zinkutė).

Išdin. A. Karpavičius, Išdo glob. J. Ambrozevičius ir J. Pomeris, Marsalka P. Onušaitis.

Abudu sekretoriai yra jaunuoliai. J. Keršis yra Amerikoje gimęs, bet savo laiku tėvai dar mažą buvo nusivėję į Lietuvą ir ten mokinosi. Jau keturi metai atvažiuoja į Ameriką, į savo gimtinę. Ona Morey (Zinkutė) mūsų kuopoje darbuojasi nuo to laiko, kai kuopa persikėlė su komunistais. Pirmiau buvo fin. sekr. pagalbininkė, o dabar fin. sekretorė. Tai gabi jaunuolė tame darbe.

Kadangi fin. sekr. per daug darbo su ligoniais, tai kuopa nutarė, kad ligonių reikalus tvarkytų užrašų sekr. Todel visi kuopos nariai, išlikus ne laimei, kreipkitės pas V. Keršį, 7 Columbia St. ar pas pirm. K. P. Šimkonį, 40 Eunice Ave. Tel. 6-2814.

Prašu visus SLA 57 kuopos narius nuolat lankyti susirinkimus ir laiku užsimokėti duokles. Taip pat užsimokėkite ir kareivių duokles, o kurie tu duoklių nesumokės iki birželio mėnesio — bus suspenduoti. Kiekvienas narys kareivių duoklių turės sumokėti po \$1.65, o tada nereikės nieko mokėti iki sekančio semestro. Kurie tu duoklių neištesate užsimokėti — praneškit finansų sekr. savo vardus, o mes surasime, kaip jums pagalbėti, kad neliktumet už tas duokles suspenduoti.

Kiekvieno nario pareiga yra apsisaugoti, kad netapus suspenduotu, ypač už mėnesinių duoklių nemokėjimą. Nėkurie nariai yra neužsimokėję jau po kelis mėnesius ir faktiškai yra suspenduoti. O suspendavimas reiškia tą, kad negalima gauti ligoje pašalpos, ir jei pasitaikytų numirti — pašalpgaviai negautų pomirtinės. Labai gerai padaro tie nariai, kurie savo duokles užsimoka už 6 mėnesius ar už visą metą išanksto, nes tuomet nereikia rūpintis apie suspendavimą ir nustojimą teisų prie ligoje pašalpos ar pomirtinių.

K. P. Šimkonis.

Springfield, Ill.

IS SLA 158 kp. susirinkimo

SLA 158 kp. susirinkimas įvyko sausio 3 d. Susirinkimą atidarė ir vedė vice pirm. A. Urbanskis. Susirinkime radosi visi kuopos valdybos nariai, išskyrus pirmininką brolių P. Rautkį, kuris radosi ligoninėje ir kuriam kuopa linki kogeriausio pasisekimo pasveikiti.

Praeit susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas vienbalsiai. Skaitytą laišką iš Pildomosios Tarybos apie nepaprastus duokles. Laiškas priimtas.

Ligonių lankytojų ir viešojo knygyno komisijos raportai priimti su pagyrimu. Valdysbai išdavus raportą, pašaukta nauja valdyba sudėti ištikimybės prižadus, teisingai tarnauti mūsų kuopai ir visai mūsų organizacijai. Priimta su aplodismentais. Linkėtina valdybai gero pasisekimo šiais metais.

Pagerinimui šių metų veikimo, mes būtini turime lankyti kuopos susirinkimus, drausiai darbuotis organizacijai ir

teikti gerus sumanymus organizacijos gerinimui ir tobulinimui. Geriausi sumanymai, tai vieningas veikimas, nes mes visi žinome, kad mūsų galybė yra vienybėje. O jei turėjome blogų sumanymų, tai jie jau praėjo ir juos dabar galime tiksliai taisyti. Prašau visus narius ir narys atsilankyti į sekančią susirinkimą, kuriame turėsime apsvastyti daug ir svarbių reikalų. Juk žinome, kad visas pasaulis ašarų klane ir mes turime dėti pastangas veikti kogeriausią linkme pasidarbavimui del geresnės ateities. Šiuo reikalu galėsime rimtai ir galutinai pakalbėti visi sekančiame susirinkime.

Pas mus labai ir labai užmiršta veikimas del atgavimo Lietuvos nepriklausomybės. Taip yra gal del to, kad neturime gerų-pasiųventusių veikėjų. Bet gal yra ir kitokių priežasčių. Šiuos reikalus mes, SLA nariai, turime turėti minty ir tuose reikaluose pasidarbauti. Mes turime partiviskai nusistatę žmonių, bet dabar nelaikas rūpintis partijomis: dabar mes turime veikti visi išvieno, kaip vienos motinos sūnys ir dukterys, o tik taip veikdami galėsime atsiekti tikslą.

J. Jekštis.

Wilkes Barre, Pa.

Ataitysimas klaidų

Tėvynės sausio 22 d. laidoje buvo parašyta, kad SLA 115 kp. turėjo keturis parengimus, kurie davė virš \$400 pelno, bet turėjo būti virš šimto dolerių ir dabar kuopos ižde yra \$205.51. Kuopa, matydama, kad tiek gražaus pelno padaryta, į parengimų komisiją išrinko: A. Ambrozaitį, A. Kuprį ir J. Griškevičių, o ne Kirkevičienę.

Į kuopos valdybą 1942 metais išrinkta šie nariai: Pirm. A. Ambrozaitis, Vice pirm. A. Kupris, Fin. sekr. ir išdin. A. Tamulaitis, Užr. sekr. J. Adomaitis, Išdo glob. M. Kupris ir M. Jurkevičius, o ne Jurkevičienę.

Organiz. M. Kupris ir M. Tamulaitienė.

Marsalka V. Kupris.

M. Kupris, koresp.

Chicago, Ill.

IS SLA 217 kuopos metinio susirinkimo

SLA 217 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 3 d., o kadangi tą dieną buvo biaurus oras ir gatvėse nepaprastas slidumas, tai susirinkimas buvo neskaitingas.

Atlikus susirinkimo pirmąsias dalis, pravesta valdybos pakeitimas, kadangi šioms metams buvo išrinkta naujas vice pirmininkas, Jonas Vizbara ir abu sekretoriai: ilgametį finansų sekretorių J. Grybą pakeitė Jadvyga Martišienė, o jos vieton, nutarimų sekretore išrinkta P. Grybienė.

Iš raportų paaiškėjo, kad kuopa narių turi 70 (trys praėjusiais metais numirė), ir išdėję pinigų, apmokėjus visas išlaidas, yra \$126.24. Parengimų komisijos pirmininkė, P. Grybienė, išdavė raportą iš paskiausio parengimo, kuris įvyko gruodžio 3 d., kuriame gauta pelno \$49. Susirinkimas nutarė už tokį komisijos gražų ir pasekmingą pasidarbavimą, viešai padėkoti per Tėvynę, kas šiuo ir padaroma. Komisiją sudarė: P. Grybienė, J. Martišienė ir O. Vizbarienė.

Nutarta, kad šiais metais sekretorė narių duokles nekokliktuos, kaip iki šiol buvo daroma: nariai turės ateiti į susirinkimus ir savo duokles užsimokėti susirinkimuose, nes valdžia transportaciją svarbių, sekretorė negalės lanky-

ti namus tų narių, kurie neprisirengia į susirinkimus atsilankyti. Todel šiuo raginama nariai šį kuopos nutarimą gerai įsidėmėti ir apsisaugoti nuo duoklių užvilkimo, kad išvengus suspendavimo.

Susirinkimus nutarta ir šiais metais laikyti toje pačioje vietoje, Martins salėje, prie W. 69 ir S. Rockwell gatvių, kiekvieno mėnesio pirmame sekmadieny, 2 valandą popiet.

Korespondentas.

Lawrence Mass.

A. a. Ona Paltanavičienė, SLA 41 kp. nario žmona

Anna (Zokas) Paltanavičienė numirė sulaukus dar tik 58 metų. Tai SLA 41 kuopos nario Kastanto Paltanavičiaus moteris. Per pastaruosius kelis mėnesius nesijautė gerai ir sirguliavo. Ona priklauso prie šv. Onos Draugijos, kuri paskutinį sykį nuširdžiai patarnavo: išrinktos narės budėjo prie grabo ir padėjo jį kapus. Palaidota iš Curlionio koplyčios Bellevue kapinėse.

Varde kuopos reikiu užuojautą jos vyriui, o jai lai buna lengva šios šalies žemėlė.

V. Maziliauskas, SLA 47 kp. nario sunus

Vincas Maziliauskas numirė sulaukęs dar tik 35 metų. Numirė nuo plaučių uždegimo. Tai Alberto (SLA 41 kp. rio) ir Vincentos (Maziliauskas) Cilčiaus sunus.

Palaidotas su liet. katalikų tautiškos bažnyčios apeigomis tautiškos kapinėse.

Varde kuopos, reikiu tėvams užuojautą nuliudimo valandą.

SLA 41 kuopos mėnesinis susirinkimas

SLA 41 kp. susirinkimas įvyks vasario 7 d., 3 val. popiet, Lietuvių Svetainėje. Gėrybomis nariai, būtinai dalyvaukite šiame susirinkime ir užsimokėkite mėnesines duokles. Šis susirinkimas bus viena valandą vėliau todėl, kad pirmiau turės įvykti kitos draugijos susirinkimas toje svetainėje. M. Stakionis.

Harvey, Ill.

Atskaityta SLA 289 kuopos už 1942 metus

Apdraudus mokesčių surinkta	\$245.31
Pašalpos mokesčių	121.50
Pašalpos lėšoms	22.50
Susivienijimo reikalams	42.75
Į Našlių ir Našlių	4.80
Fondą	16.50
Į "Kareivių Duoklių Fondą"	16.50
Kuopos reikalams	28.50
Sugrąžinta į Bedarbių Fondą	16.17
Gauta iš uždario banko dividendų	5.83
Buvo ižde iš 1941 metų	30.64

Viso kartu	\$534.50
Išmokėta:	
Pasiųsta į Centrą	
Apsaugos mok.	\$245.31
Pašalpos mok.	121.50
Pašalpos lėšoms	22.50
Susivienijimo reikalams	42.75
Į Našl. ir Našlių	4.80
Fondą	16.50
Į "Kareivių Duoklių Fondą"	16.50
Sugrąžinta į Bedarbių Fondą	16.17

Viso pasiųsta į Centrą	\$469.53
Išmokėta kuopos reikalams	27.25

Liekta pas išdininką	
Ant rankų	\$37.72
Centras išmokėjo	\$46.50
Centrai liko pelno	
iš Pašalpos Fondo	\$75.00
A. L. Skirmontas, Fin. sekretorius.	

Tamaqua, Pa.

SLA 204 kp. atskaityta

Sausio 1 d., 1942 metų narių buvo	56
Išsibraukė	1
Susispendavę buvo	2
Atsikėlė iš kitos kuopos	1
Dabar yra narių viso	56
Geram stovy yra	54
Ligonių per metą buvo	6
Kuopos finansinis stovis:	
Ieigu 1942 metais	\$1,171.83
Centrai pasiųsta	1,106.23

Kuopai lieka	\$65.60
Ieigos į kuopą:	
Iš 1942 metų liko kuopai	\$108.82
Pikniko pelnas	17.40
Sugrąžinta	8.50
Iėjo už narius	65.60

Viso pasidaro	\$200.32
Išmokėta kuopos reikalams per metą	\$91.92

Lieka iki sausio 1 d., 1943 m.	\$108.40
Centras išmokėjo pašalpos ligoniams ir kit.	\$362.45
Centrai pasiųsta už narius viso	1,106.23
Centras išmokėjo	362.45

Centrai pasiųsta	\$743.78
Ad. Jacumskas, SLA 204 kp. sekr.	

Pittsburgh, Pa.

Salčiui auka

SLA 353 kp. susirinkime sausio 17 d., paramai SLA 94 kuopos nario, brolio S. Salčiaus, iš narių surinkta \$8, o iš kuopos iždo paaukota \$4, tokiu būdu susidarė viso \$12.

Olga Sandaitė, SLA 353 kp. sekr.

Los Angeles, Cal.

SLA 75 kp. atskaityta už 1942 metus

Sausio 1 d., 1942 m. pas išdininką buvo	\$40.55
Iplaukų per metus	17.86

Viso	\$58.41
Išmokėta:	
Renda už svetainę	\$14.00
Gėlių vainikai mirusiems nariams	13.15
Viršinių kaučijos	4.50
Atvirutės ir jų spaudinimas	7.50
Už krasos ženklelius	1.80
Auka St. Salčiui	3.00
Už kuopos charterį	1.00
Už Money Orderius	.95

Viso išmokėta	\$46.40
Pas išdininką lieka	\$12.01
Nariai sumokėjo ir į Centrą pasiųsta:	
Mėnesinių duoklių	\$733.15
Iš Centro gauta pomirtinių:	
V. Deivienės	\$1,000.00
D. Valkuno	150.00
J. Lušo	150.00

Viso	\$1,300.00
Ligoje paš. gauta del 5 narių	124.00
Sugrąžinta D. Valkuno mėn. mok.	2.19

Viso	\$126.19
Viso iš Centro gauta	\$1,426.19
Reikiama, mūsų kuopai Centras išmokėjo daugiau, negu iš kuopos gavo	\$692.54

1942 metais SLA 75 kuopa pilnai užsimokėjusių narių turėjo 59. Per tuos metus 3 nariai numirė, 1 persikėlė į kitą kuopą. Per 1942 metus gavome 4 naujus narius. Sausio 1 d., 1943 m., kuopoje buvo 56 pilnamečiai nariai ir 2 vaikai skyriuje. Vienas narys buvo suspenduotas. Viso gerame stovy turėjome 58 narius.

N. Mockus, sekr.

DEDE SAMAS SAKO:

Norint "karą" laimėti — Reikia prisidėti! Nusipirkti boną Sumušt: japonai, Nusipirkti kitą Sumušt: fašistai.

Kuopų susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — S.

L. A. 126 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 5 d., SLA Raštinės patalpose, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Yra svarbių reikalų apsvastyti ir visi nariai prašomi ateiti ir užsimokėti savo mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti. Susirinkimo pradžia 8 val. vakare. — H. Milius, iždė, sekr.

ALIQUIPPA, PA. — SLA

247 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 14 d., 11:30 val. ryte, pas draugus Elnikius, 1501 Green St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų apsvastyti. Ateidami, atsiveskite savo draugų prie mūsų kuopos prirašyti. — J. Plečkaitis, sekr.

HERKIMER, N. Y. — S.

L. A. 233 kuopos susirinkimas įvyks vasario 14 d., priprastu laiku ir priprastose vietoje. Susirinkite nariai skaitlingai ir užsimokėkite duokles. Nėkurie nariai nesilankė susirinkime sausio mėn. del didelių šalčių ir del negalėjimo išvažiuoti iš ukių del daugybės sniego. Bet į šį susirinkimą malonėkite atsilankyti visi. — A. Danilinas, sekr.

WILKES BARRE, PA. — SLA

115 kp. susirinkimas įvyks vasario 7 d., 1 val. popiet, 325 E. Market St., Lietuvių Progresyvių Klubo svetainėje. Visi nariai malonėkite atsilankyti ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet suspenduoti. Ateidami, atsiveskite savo draugus prirašyti prie mūsų kuopos. — J. Adomaitis, sekr.

NEW KENSINGTON, PA. — SLA

192 kp. susirinkimas įvyks vasario 14 d., priprastose vietoje ir priprastu laiku. Sekretorius duokles pradės imti 1 val., o susirinkimas prasidės 2 val. popiet. Visi S. L. A. 192 kp. nariai neužmirškite atsilankyti. Turėsime ir raudoną karo nutartį, nes kai buna daugiau narių, tai daugiau ir visokių sumanymų atsiranda. Neužmirškite užsimokėti mėnesinių duoklių. Taipgi kiekvieno nario yra pareiga atsivesti bent po vieną aplikantą prirašyti prie mūsų kuopos. Mūsų visų narių pareiga yra ugdyti mūsų brangų ir brolišką organizaciją. — I. Ivoskienė, koresp.

WEST FRANKFORT, ILL. — SLA

311 kp. susirinkimas įvyks vasario 14 d., priprastose vietoje ir priprastu laiku. Visi nariai atsilankykite, nes turėsime rinkti naują finansų sekretorių, ir taipgi išrinkti darbininkus bei komisiją del rengiamo baliaus, kuris įvyks kovo 7 d. Visi nariai užsimokėkite duokles ir atsiveskite kandidatų prirašymai prie mūsų kuopos. — V. Urbonas, koresp.

WILKES BARRE, PA. — SLA

35 kp. susirinkimas įvyks vasario 7 d., 2 val. popiet, P. Pateliono svetainėje, kamps Bank ir Stanton Sts. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti ir užsimokėti duokles. Yra ir svarbių reikalų apkalbėjimui. — J. Andriusis, fin. sekr.

BALTIMORE, MD. — SLA

64 kp. susirinkimas įvyks vasario 5 d., priprastose vietoje ir priprastu laiku. Visi nariai malonėkite dalyvauti ir užsimokėti duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi kuopa rengia kortoms lošimo pramogą, kuri įvyks vasario 12 d., 2 val. vakare, Lietuvių svetainėje. Bus užkandžių ir gėrimų. Pelnas skiriamas del ambulanšo Raudonajam Kryžiui. — Ona Lukas, sekr.

SHENANDOAH, PA. — S.

L. S. 303 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 7 d., 1 val. popiet, Lenkų Tautiškoje svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite ateiti ir užsimokėti savo duokles, kad nebutumet suspenduoti. — J. Paulavičienė, sekr.

CHICAGO, ILL. — SLA

217 kp. susirinkimas įvyks vasario 7 d., 2 val. popiet, Mrs. Martin svet., 2548 W. 69-th St. Visi nariai esate kviečiami atsilankyti netik duokles užsimokėti, bet ir padėti po susirinkimo, kur galėsime smagiai laiką praleisti lošdami kortomis ir pasikalbėdami su kitais nariais, tuo prisidedami prie kuopos pasidarbavimo. — Koresp.

NAMINIS FRONTAS

Prez. Rooseveltas paremia Raudonojo Kryžiaus vąją del slaugių

Pareikšdamas, kad naminio fronto sveikata turi būti apsaugota, jei karas bus koplečiausiai vykdomas, prezidentas Rooseveltas, laiške Raud. Kryžiaus pirmininkui Norman H. Davis, širdingai paremia Amerikos Raud. Kryžiaus trijų mėnesių vąją rekrutuoti karo slauges, pagalbininkes ir namų slaugybos tarnautojas.

Red Cross Nursing Service pradės vąją pabaigoje sausio mėn. Pageidaujama rekrutuoti 36,000 registruotų slaugių armijos ir laivyno slaugių korpusams; 100,000 Raud. Kryžiaus slaugių pagalbininkių padėti; profesionalių slaugių civilių ir valdžios ligoninėms; ir 1,000,000 mokinių del Raud. Kryžiaus namų slaugybos kleus, kur bus mokinama ligonių priežiūra, sveikatos apsaugimo būdai ir ligų sulaukymas.

Savo laiške pirmininkui, Davis, prezidentas sakė: "Mes visi sutinkame, kad šiame kare sveikata kovojančių vyrų yra pirmoje vietoje. Bet mes taipgi žinome, kad mūsų didžioji civilių armija, mūsų apsaugos darbininkai, mūsų vaikai ir mūsų namų darbininkai privalo būti sveiki, jei karas bus koplečiausiai vykdomas".

Pagal neseniai priimtą karo departamento nusistatymą, lavintos slaugės, kurios yra pilietės nekovojančių tautų arba šalių, draugingų Suv. Valstijoms, gali priklausyti prie Army Nurse Corps, jei jos prisilaiko prie kitų reikalavimų ir jos aplikacijas gali pasiųsti per vietinius Raud. Kryžiaus skyrius.

Vartokite V-paštą

Armija ir laivynas — kartu su pašto departamentu — ragina visus žmones vartoti V-paštą, kada jie rašo mūsų kovojantiems vyrams. Svarbiausias tikslas šio patarnavimo yra kuogreičiausiai pri-

statyti pastą mūsų kareiviams — greitai, saugiai ir tuo pačiu laiku taupyti vietą. Šis paštas užima mažą dalelę reguliarės pašto vietos, nes V-paštas yra popieros rūšis, kuris paveldina nufotografavimą laišku, jų sumažinimą ir vėl padidinimą.

1. Su V-paštu galima labai greitai pasiekti vyrus užsieny. V-paštas siunčiamas oru. Į tris dienas po Šiaurės Afrikos invazijos, V-paštas jau keliavo mūsų pulkams tenais. Karo ir laivyno departamentai greitai persiunčia šį paštą, negu visokį kitą paštą.

2. V-paštas yra saugiausias iš karo lauko susirašinėjimų. Iš 10,000,000 V-paštų siunčiamų laišku, adresuotų vyrams, mus ginkluotose įgose, iki šiol nė vienas nepamestas. Originalus laiškas palikti išsiuntimo uoste. Jei lėktuvas su V-paštu nušautas, prieš veiksmu ar kitaip, laiškas vėl nufotografuoti ir išsiųsti per mikrofilmą.

3. V-paštas taupo vietą del reikmenų ir karo medžiagai, kurie taip būtini reikalingi mūsų kovojantiems vyrams. 1,800 laišku, pakeistų į V-paštą, užima tik tiek vietos, kiek užimtų cigarečių pakelis.

Vartokite jūsų centus ir penktukus

Mint direktorė praneša, kad bus rimtas trukumas smulkių pinigų, ypatinai centų ir penktukų. To priežastis yra vartojimas viso metalo militariniams tikslams. Naujų pinigų negalima gaminti.

Palengvinti padėti, žmonės yra raginami vartoti tuos smulkius pinigus, kuriuos jie taupo mažose bankutėse, kitose taupymo vietose, namuose ir panašiai.

Iždo departamentas norėtų patarti, kad šie pinigai būtų investuojami į Karo Ženklevestus. Pirmą, jie tada būtų apyvartoję; antra, daugiau ženklevelių būtų parduota.

Office of War Information.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaityta išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai išrašyti sausio 30, 1943

Išmokėtos pomirtinės

JONAS KATILIUS, 23 kp., Shenandoah,

New Yorko-Brooklyno ir Apie linkės Patriotingiems Lietuviams

Vasario 14 diena jau čia pat. Tą dieną New Yorko Lietuviai Taryba, kuriai priklauso virš 40 įvairių draugijų, rengiasi minėti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 25 metų sukaktį. Minėjimas įvyks didžiulėje Webster Hall svetainėje, New Yorke.

Šiam minėjimui rengiama didelis-kiesiškas programos. Parinkti kalbėtojai pasakys atitinkamas prakalbas. Muzikalį programą pildys žymūs artistai. Dainuos didelis jungtinis choras, vadovaujamas muziko J. Jankaus. Programos prasidės 4 val. popiet. Po programo — šokiai, prie gero A. Jezavito orkestro.

Visi patriotingieji šios apelinės lietuviai esate kviečiami į šį Lietuvos nepriklausomybės minėjimą koskaitlingiausiai atsilankyti. Šiame parengime visi, kaip vienas, dar kartą pareikšime visam pasauliui, jog mūsų senoji tėvynė Lietuva turi būti išlaisvinta po karo. Bus tuo tikslu priimta rezoliucijos, siunčiamos dideliems pasaulio pareigūnams, prašant Lietuvai užtarmos ir išlaisvinimo. Visi patriotingieji lietuviai būtina turi šiam parengimui dalyvauti ir visi vienu šūkiu pasisakyti: "Mes norime Lietuvai laisvės! Mes pasizadame remti šio krašto pastangas laimėti karą! Mes, kaip vienas žmogus, ta linkme dirbsime, kol nebus nugalėti agresoriai ir kol pasaulis nebus išlaisvintas, ir kol nebus taipgi išlaisvinta mūsų senoji tėvynė Lietuva!" (Plačiau apie šį parengimą skaitykite garsiniame, kuris telpa šiame puslapy.)

Koresp.

AMERIKOS LIETUVIŲ VEIKLA

Detroit, Mich.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sidabrinis jubiliejus Detroito bus paminėtas labai iškilmingai. Lietuviai svetainėje, vasario 14 d. Pradžia 6 val. popiet.

Programas susidės iš kalbų, dainų, muzikos ir šokių. Kalbės Detroito majoras Ed. Jeffries, prokuroras W. Dowling, jo pagalbininkas Alex Conrod, dr. Jonikaitis ir kiti. Muzikalį programą pildys Dailės Choras, vadovaujant muzikai p-lei Onai Maselkutei Solistas-tenoras Jonas Valiukas. Taipgi yra pakviesta talentinga smuikininkė iš Pittsburgh, Pa. p-lė Marė Marcinioniūtė, ir kiti.

Po programo bus šokiai abejojose svetainėse. Aš busiu, tu busi, visi mes busime Lietuviai svetainėje, todėl iki pasimatymo vasario 14 dieną.

Komisijos Raštininkas.

Lawrence, Mass.

Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvės

Lietuvių Ukėsų Kliubas, Lietuvos Šelpimo Fondas ir Lietuvių Draugijų Sąjūdis rengiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukaktį vasario 31 d., Lietuviai Svetainėje. Bus prakalbos, dalyvaus tautiškos parapijos choras ir tt. Svarbiausias dalykas, tai tą dieną yra nutarta parduoti Karo Bondus ir Stampas. Taipgi bus registruojama visi bondasai, kiek lietuviai yra supirkę iki šiol ir ateity norima sužinoti, kiek lietuviai bus prisidėję prie laimėjimo šio karo.

Sveikatos paskaitos

Lietuvių Draugijų Sąjūdis buvo surengęs sveikatos klausimų paskaitas sausio 10 d. Mass. valstijos sveikatos skyriaus padėjėjas raginti visų tautų draugijas kodaugiasiausiai rūpintis apie sveikatą, ypač apie vėžio ligas. Tai šiuo klausimu ir surengta paskaita. Pirmas kalbėjo trumpai ir aiškiai dr. McKinnis, išdėstydamas, kaip gali vėžys prasidėti ir kaip jis gali pasibaigti. Buvo duoti klausimai, į kuriuos aiškiai atsakinėjo. Nors tai dar jaunas daktaras, bet savo užduotį atliko neblogai. Antras kalbėtojas buvo iš Bostono dr. D. Pilka, kuris plačiau išdėstė apie vėžio ligą paliesdamas ir kitas ligas bei mirtingumo nuosimintį, ypač lietuvių išeivijos šiame krašte, kur daugiau žmonių serga dėl susidėjusių aplinkybių sunkiose darbuose. Žmonių buvo pilna svetainė.

Vyt. Ramanauskas.

Hartford, Conn.

Minėjime Lietuvos nepriklausomybės

Lietuvai Ginti Komiteto, kuris susideda iš draugijų atstovų, susirinkimas įvyko sausio 13 d. Susirinkimas buvo svarbus ir reikšmingas, nes visi atstovai atvydžiai svarstė Amerikos ir Lietuvos svarbius reikalus.

Išrinkta valdyba šioms metams: pirm. V. Bringa, vice pirm. S. Šriupša ir M. Žilionienė, išdin. A. Mašiotas, sekr. J. Leonaitis.

Nutarta paminėti Lietuvos nepriklausomybės 25 metų sukaktį. Paminėjimas įvyks vasario 21 d., 2 val. popiet, lietuvių mokyklos salėje, 339 Capital Ave. Mišios bus atlaikytos 8:30 val. ryte, Šv.

Raudonasis Kryžius Naujojo Kaledonijos

PASTABA! Šis straipsnis yra sudarytas iš laiško, kurio buvo parašyti p-lės Edna Patterson, Amerikos Raudonojo Kryžiaus štabo narės, su Raudonojo Kryžiaus Servicemen's Club Naujojo Kaledonijos. Laiškas buvo parašytas balandžio, gegužio ir birželio mėnesiais, praeitais metais.

Štai aš esu Naujojo Kaledonijos. Kelionėje mes išgaidino tikrai vienas submarinas, nors vėliau sužinojome, kad daugelis jų laukė mūsų konvojaus Atlante. Ačiu laivynui, mes pervažiuojame be jokių įvykių. Mūsų laivynas atlieka milžinišką darbą — daug daugiau, negu mes žinome. Laivai sudarė neužmirštiną vaizdą — naikintuvai, kruizeriai ir kiti — puikioji formacija, viršų balionai ir lėktuvai. Kai kada jūs matote tokius vaizdus filmose.

Mes abejojame, ar kada nors pasieksime šią vietą, bet mūsų pulkai atvyko pirmiausiai. Japonai mūsų nenorėjo čionai, tai galite išsivaizdinėti, kiek susijaudinimo buvo kelionės paskutinės dienos. Mes nežinojome, ką tenai rasime, bet atvykome čia be jokių nesmagumų.

Čia gyvenimas labai primitivus. Moterys apsisiautuosios tikrai sijonais, o vyrai dėvi trumpas kelines. Kai kurie apsidėžė baltai apie akis, kad būtų lyg monoklis. Plaukai nudažyti bauria raudona spalva.

Keista išgirsti apie padangų ir aliejus trukumus, bet čia mes negalim pirkti rašomosios popieros, sviesto, bulvių, o kaslink maudynių arba karšto vandens, apie kuriuos mes visiškai nepagalvojame namie — čia visiškai užmiršta. Keista, kaip greitai galima priprasti prie dalykų. Mes apsieiname be jų ir jie mums nerūpi.

Jūs niekad nepažintumet mūsų dabar, su skardinėmis ant galvų, su dujų kaukėmis, sėdinčius ant plikos žemės ir valgančius. Vėliau susiformavę linijos, laukiančios išplauti savo skardines lekštes, puodukus ir šaukštus, naktį, šydu apsidengę nuo uodų. Jei man kas būtų pasakęs, kad taip galėčiau gyventi, nebūčiau tikėjusi.

Mes dabar sutvarkėme Raudonojo Kryžiaus patalpas ir antradienį buvo atidarymas. Generolas ir visa aukštumėnė atsilankė, taipgi ir francūzų karininkai bei miesto oficialai.

Šiuo laiką aš pildau šeimininkės pareigas Raud. Kryžiaus Servicemen's Klube čionai. Ši tarnyba man nauja, bet labai patinka. Mano pareiga yra suteikti mūsų vyrams naminę nuotaką: pasiūlyti su jais, sugalvoti žaidimus, paduoti jiems rašomosios popieros ar knygų, jei turime. Mes dabar turime apie 20 knygų, bet tai neužtenka. Paprašykite visų, kurie gali,

Trejbėb bažnyčioje už kovojančius už Amerikos ir Lietuvos laisvę.

Užkviesti kalbėtojai: jo malonybė pralotas J. Ambotas, miesto majoras Thomas Spelley, kun. J. Kripas, kun. E. Vilčiauskas. Juozas Tysliava iš Brooklyno, dr. Ed. Krikščionas ir adv. P. Mančionas. Dainuos parapijos šv. Cicilijos choras, vargonininkai Justui Balsiui vadovaujant. Dalyvaus lietuviai eks-kareiviai, Fredriko Sabonio Postas ir Moterų Auxiliary. Programu pildys ir mokyklos vaikų grupė, seselių vadovybė.

Todel Hartfordo ir apie linkės lietuviai dalyvaus šiam parengime koskaitlingiausiai. J. L., sekr.

klad mums atsiųstų žurnalų, knygų ir ką tik gali siųsti skaitymui. Šie dalykai turi būti persiųsti mažuose paketuose, nes laivai neprima didelių.

Trečiądienį pakvietėme savanorius, bet revoliucija tarp nepriklausomybės francūzų ir Vichy, įvyko mieste, ir viskas užsidarė, net ir mūsų klubas. Visi miesto žmonės vaikščiojo gatvėmis ir sakė prakalbas. Jokių susikirtimų neįvyko ir kiekvienas apsiėjo draugiškai su amerikiečiais, tai mes nesame jokiam pavojui.

Mūsų namas nelabai didelis, talpina apie 100 vyrų. Visą šeštadienį ir sekmadienį pas mus užėjo labai daug kareivių pasisvečiuoti, skaityti ir tt. Buvo tiek daug, kad nebuvome vietos nei stovėti. Kitur jiems nėra kur eiti.

Šiandien ir vakar daug darbo. Paštą reikėjo išdalyti vakar, dirbau nuo 9 iki 9 — mirimai, paskyrimai, gimimai, šeimų nesusipratimai, vedybės ir išsikrymimai per atstovimą (proxy), stačiai neturite supratimo, kiek tokių problemų man tenka išspręsti. Aš klausau, pasakau ką manau ir stengiuosi jiems padėti. Vienas iš jų šiandien pasakė, kad buvo labai dėkingas man todėl, kad padėjau išspręsti rimtą problemą ir grąžinti savi pasitikėjimą.

Šis darbas yra labai malonus kada mes visi drauge galime juokauti, bet rimtas kada telegramas praneša apie mirtį, kai kuriose šeimose. Mūsų pareiga yra jiems pranešti. Vakare reikėjo pranešti vienam vaikinui, kad jo motina numirė. Jis atėjo čia tris sykius verkdamas, ir žinote kokia aš esu — verkiau kartu. Tokius įvykius sunku pergyventi. Dabar galiu suprasti, kodėl Raudonasis Kryžius siunčia moteris į panašias vietas ir, nors aš pergyvenu dinčius ant plikos žemės ir valgančius. Vėliau susiformavę linijos, laukiančios išplauti savo skardines lekštes, puodukus ir šaukštus, naktį, šydu apsidengę nuo uodų. Jei man kas būtų pasakęs, kad taip galėčiau gyventi, nebūčiau tikėjusi.

Jei dabar pamatytumet mano kambarį — tikrai manytumet, kad jis yra "canteen" — kiaušinių, kavos, visokių vaisių, saldinių, cigarečių. Kiaušinių labai sunku gauti, bet gavau kelis tužinus iš laivyno. Iš vieno tužino pagaminu "ice cream" ir nunešiau ligoniams ligoninėje.

Čia žvaigždės labai šviečia. Ypač viena, kokia tai planetą, šviečia kaip mėnulis. Dabar žinau, kaip "tropikų naktys" atrodo: jos tikrai žavinančios. Mėnulis virš jūrų, kalnai iš trijų pusių, uostas su laivais prie kranto, bilionai žvaigždžių, mažas kalnelis apaugęs žolele, kur mes sėdime. Ši vieta yra viena iš pavojaus ir mes nežinome, kada karas mūsų apsups, bet iki šiol, nepaisant visokių darbų, viskas puiku.

Išvestų Rusijon Lietuvos Žmonių Sąrašas

(Tąsa)

Jurevičius Bonifacas (Antanas), 50, ukininkas — g. v. Zaciškiai.

Jurenko Valerijonas (Julius), gimęs 1919; Jurenkienė Marija (Jonas), gimusi 1900, pardavėja; Jurenko Julius (Ignas), gimęs 1888, samdins — g. v. Vilnius.

Jurelis Albinas, 21, darbininkas — g. v. Geležiniai, Inčiskėliai.

Jurčienė Liuda, 30, samdinė — g. v. Kaunas.

Jurčienė Ona, gimusi 1907, mokytoja; Jurčys Aleksas (Aleksas), 34, agronomas — g. v. Jeznas.

Jurašūnienė Anelė, 35, šeimininkė — g. v. Giraitė, Lapiai.

Juralevičius Julius (Jonas), 25 — g. v. Vilnius.

Jupatovas Jonas, 33, darbininkas — g. v. Vaitunai, Biržai.

Juozapaitis Arvydas, 6; Juozapaitis Raimundas, 11, mokinys; Juozapaitienė Anatazija, 40; Juozapaitis Antanas, 32, samdins — g. v. Galoriškės.

Juozenienė Rozalija, 30, mokytoja; Juozenas, 45, ukininkas — g. v. Tiltišiai.

Juozapavičius Kazys (Ignas), gimęs 1906, gydytojas — g. v. Kaunas.

Juozapavičius Ignas (Liudas), 48 — g. v. Vilnius.

Juozapavičiūtė Jadvyga (Aleksandras), 6 metų amžiaus; Juozapavičiūtė Ona (Aleksandras), 8; Juozapavičienė Ona (Kostas), 32, samdinė; Juozapavičius Aleksandras (Juozas), 35, samdins — g. v. Kaunas.

Juozapavičius Antanas, 22, gaisrininkas — g. v. Šiauliai.

Juozapavičius Albertas (Ksaveras), 22, ukininkas — g. v. Davaniai, Adutiškis.

Juozapaitytė Galia (Petras), 6 metų amž.; Juozapaitis Vytautas (Petras), 11 — g. v. Radviliškis.

Juozapaitienė Pranė, 32, šeimininkė; Juozapaitis Petras, 39, samdins — g. v. Radviliškis.

Juozapaitis Leonas (Kazys), 40, karininkas — g. v. Valkininkai.

Juodviršis Aloyzas, 7; Juodviršytė Teresė, 11; Juodviršis Zenovas, 12; Juodviršis Alfonsas, 14 metų amž.; Juodviršienė Emilija (Juozas), 40, ukininkė — g. v. Švedasai.

Juodvalkienė Ona (Juozas), 47, šeimininkė — g. v. Polekniškis, Daugailiai.

Juodvalkienė Marcelė, 90, ukininkė — g. v. Polekniškis.

Juodvalkis Pranas (Antanas), 42, karininkas — g. v. Vilnius.

Jurkynas Vytautas (Jonas), 2; Jurkynaitė Adelė (Jonas), 8; Jurkynienė Marija (Vincas), 33, šeimininkė; Jurkynas Jonas (Jonas), 34, samdins — g. v. Ožkabaliai.

Jurkynas Algirdas (Andrius), 16, mokinys — g. v. Salaperaugis, Liubavas.

Jurkynas Stasys (Andrius), 20, studentas; Jurkynienė Stasė, 60, ukininkė; Jurkynas Andrius (Andrius), 60, ukininkas — g. v. Salaperaugis.

Jurgelytė Danutė (Mečys), gimusi 1922, mokinė; Jurgelienė Joana (Juozas), 41, samdinė; Jurgelis Mečys (Klemensas), 50, samdins — g. v. Kaunas.

Jurgelionienė Eleonora, 32, slaugė; Jurgelionis Fabijonas, 33, plomberis — g. v. Vilnius.

Jurgelevičius Valerijonas (Matas), 21; Jurgelevičius Pranas (Matas), gimęs 1911, ukininkas; Jurgelevičienė Eugenija (Stasys), gimusi 1904; Jurgelevičienė Ursulė, 50, ukininkė; Jurgelevičius Matas, 66, ukininkas — g. v. Sudečiai.

Jurgelevičiūtė Marija (Mikas), gimusi 1912, studentė — g. v. N. Vilnia.

Jurgelevičius Jonas (Pranas), 5; Jurgelevičius Ignas (Pranas), 9; Jurgelevičienė Teklė (Motiejus), 28, šeimininkė; Jurgelevičius Pranas (Vincas), 41, ukininkas — g. v. Skudučiai, Zaslai.

Jurgelevičius, 35, policininkas — g. v. S. Gegužinė, Zaslai.

Jurgelenas Jeronimas (Motiejus), 29, ukininkas — g. v. Tverčius.

Jurgaitytė Zinaida (Petras), 1½ metų amžiaus; Jurgaitis Vaidotas (Petras), 13, mokinys; Jurgaitytė Aldona

tienė Felicija (Stasys), 38, agronomė — g. v. Stipinai, Joniškėlis.

Jurgelaitienė Magdaleona, gimusi 1872, šeimininkė; Jurgelaitis Vincas (Vincas), 25, ukininkas — g. v. Jankai.

Jurgaitis Karolis (Juozas), 30, policininkas — g. v. Šiauliai.

Jurgaitis Pranas (Kostas), gimęs 1922, ukininkas; Jurgaitis Bronius (Kostas), gimęs 1921, ukininkas — g. v. Grižikai, Deltuva.

Jurevičiūtė Aurelija (Kazys), 9, mokinė; Jurevičius Kazys (Kazys), 12, mokinys; Jurevičienė Janina (Povilas), gimusi 1905, darbininkė — g. v. Kaunas.

Jurevičius Vytautas (Bonifacas), 1½ metų amžiaus; Jurevičiūtė Birutė (Bonifacas), 5; Jurevičiūtė Aldona (Bonifacas), 6 — g. v. Zaciškiai, Dotnuva.

Juškienė Katarina (Jonas), 40, mokytoja; Juška Rapolas (Tomas), 40, eiguolis — g. v. Šiluva.

Juška Vytautas (Vincas), 4; Juškienė Ona (Juozas),

(Petras), 14, mokinė; Jurgaitis, 28, šeimininkė — g. v. Šakiai.

Juška Vytautas (Jonas), 2 metų amžiaus; Juška Ramūnas (Jonas), 3; Juškienė Ona (Salemonas), gimusi 1910, mokytoja; Juška Jonas (Jokubas), gimęs 1906, mokyklos vedėjas — g. v. Plinkšiai, Sėda.

Juškienė Jadvyga (Juozas), 30, darbininkė — g. v. Šiauliai.

Juška Vytautas (Pranas), 2 mėnesių amžiaus; Juškytė Laimutė (Pranas), 7 metų amžiaus; Juška Antanas (Pranas), 12; Juškienė Elzvieta (Domas), 40, darbininkė — g. v. Šiluva.

Juška Algirdas (Juozas), 2 metų amžiaus; Juškienė Mikalina (Juozas), 30, šeimininkė; Juška Juozas (Juozas), 30, samdins — g. v. Kaunas.

Juška Marija (Andrius), 15; Juškienė Marija, gimusi 1903; Juška Andrius (Pranas), gimęs 1907, samdins — g. v. Sirvintai.

(Daugiau bus)

REUMATISKI SKAUSMAI? Pain-Expeller, kuris yra stebėtina lėmė, suteikia ilgai tesiančią, raminančią silumą. Virš 16 milijonų bonkelių parduota, kas liudija jo naudingumą. Reikalaukite tikrojo Pain-Expellerio su inkaru ant dėžutės.

PAIN-EXPELLER

VASARIO-FEB. 14 DIENĄ, 1943 M.

VISI PATRIOTINGI AMERIKIEČIAI LIETUVIAI DALYVAUS

Lietuvos Nepriklausomybės Paskelbimo 25 METŲ SUKAKTIES

IŠKILMINGAME MINĖJIME

Kuris įvyks

WEBSTER HALL

119 East 11-th Street, New York City

(Salė yra visai arti Union Square—14-th Street Subway Station)

Programas Prasidės 4 Val. Popiet. Šokiai 7:30 Val. Vakare

MALONŲ NEW YORKO IR APIELINKĖS LIETUVIAI!

Vasario-February 14 d. New Yorko Lietuviai Taryba ruošia labai iškilmingą Lietuvos laisvės šventės minėjimą. Šios šventės minėjimo tikslas yra dar stipriau suburti Amerikos lietuvių glaudžion vienybėn, kad geriau pasitarnautume Amerikos kariškoms pastangoms dabartiniam karui laimėti, Amerikai saugumą užtikrinti pasauliui laisvę duoti, tėvų žemei — Lietuvai nepriklausomybę grąžinti.

Minėjimo programos susidės iš svarbių kalbų, iš muzikalinės dalies ir iš pasilinksminimo.

Kalbėtojų tarpe turėsime įžymių svečių amerikiečių, kurie vertina lietuvių amerikiečių ir LIETUVŲ. Nepriklausomos Lietuvos, kuri šiandien yra nacių trepiama, vardu kalbės pulk. POVLAS ZADEIKIS, Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotas ministeris. Kitų kalbėtojų vardai bus pranešti vėliau.

Minėjimui pritaikintas dainas padainuos didžiulis jaunimo choras, kuriam vadovauja muz. JONAS JANKUS.

Didžiulėje gražio salės scenoje išvysime tautiškų šokėjų grupę, kuri pašoks lietuviškų šokių.

Po programos bus smagus PASILINKSMINIMAS.

Bilietai išanksto gaunami už 55 centus. Minėjimo dieną prie salės kasos jie kaštuos po 75 centus, todėl visi kviečiami įsigyti išanksto. Bilietai gaunami laikraščių įstaigose, klebonijose, pas draugijų veikėjus.

Visi, o visi amerikiečiai lietuviai kviečiami dalyvauti šiose iškilmėse. Pripildykite didžiulę Webster Salę, kurią pasiekti labai lengva. Vaziuokim visi į Union—14-th St. požemio stotį, iš kur išlipus prie Klein krautuvės — Webster Hall visai arti.

New Yorko Lietuviai Taryba.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Advokatai

Adv. C. Voketaitis
46 Court Street
Brooklyn, N. Y.
Tel.: TRiangle 5-3622
Tel.: EVergreen 8-7179

Adv. K. P. Gugis
Chicago, Ill. Kamb. 1431-1434
Namuose: 3828 So. Halsted St.
Ofisas: 127 No. Dearborn St.
Vakaraais: 6 iki 8:30

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA N A R Y S
Tel. So. Boston 9423
322 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Bizniai,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863. INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois